

ÜNİVERSİTE HAZIRLIK

AYT

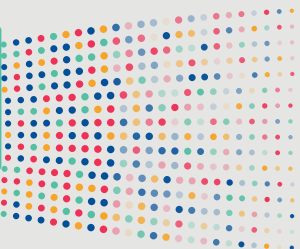
Alan Yeterlilik Testi

COĞRAFYA

SORU BANKASI

Kazanım • **Kavrama** • **Kazandıran**
Bilgi Temelli Beceri Temelli ÖSYM Tarzında

- ◆ 1156 Soru
- ◆ Yeni Nesil Sorular
- ◆ MEB Müfredatına Uyumlu

Genel Yayın Yönetmeni

Mehmet Şirin BULUT

Dizgi ve Kapak Tasarımı

Qıtap Dizgi & Grafik Birimi

Baskı ve Cilt

Qıtap Yayıncılık San. Tic. A.Ş.

Sertifika: 71316

ISBN: 978-625-99669-5-3

İletişim

Dumlupınar Mah. Behramkale Cad. No: 9 PK: 16285 Görükle, Nilüfer/Bursa

Telefon: 444 99 16

İnternet: www.qitapyayinlari.com

Mail: info@qitapyayinlari.com

Bu eserin her hakkı saklı olup tüm hakları Qıtap Yayıncılık San. Tic. A.Ş.'ye aittir. Bu eserden kısmen de olsa alıntı yapılamaz, metin ve soruları aynen veya değiştirilerek elektronik, mekanik, fotokopi ya da başka türlü bir sistemle çoğaltılamaz, depolanamaz.©

ÖN SÖZ

Değerli Öğrenciler,

Ülkemizde eğitim sisteminin temel amacı; sorun çözen, sorunu anlama yeteneği gelişen, sistematik ve girişimci öğrenciler yetiştirebilmektir. Bu doğrultuda hazırlanan müfredatlar öğrencilerin gelişimini destekleyecek ve gelecek çağa ayak uydurmalarına yardımcı olacak şekilde geliştirilmektedir.

ÖSYM'nin sınav sistemi de bu dinamik ve gelişen öğretim yönetmeliklerinden etkilenmektedir. ÖSYM zamanın gerekliliklerini karşılayabilecek analitik düşünme gücüne sahip, yaratıcı ve motivasyon sahibi bireylerin kendini daha iyi ifade edebilmesine olanak tanıyacak ve zamanla, daha çok öğrenciyi merkeze alan Yeni Nesil sorularıyla bu gelişim sürecine şekil vermektedir.

Qıtap Yayıncılık olarak bu ilerleme çağında yeni, dinamik ve deneyimli öğretmen kadromuzla karşınızdayız. Güncel içeriklerimiz ile iddialı ve ilerlemeye kararlı öğrencilerimiz için soru pratiği ve bilgi pekiştirme fırsatı sunuyoruz. Yeni sisteme uygun, TYT - AYT sınavlarına hazırlık sorularından oluşan kitaplarımızda yıllardır ÖSYM sorularının temelini oluşturan soru köklerinin yanı sıra Yeni Nesil sorular ve zengin içerikli kitaplarımızla bu sınav döneminde de sizleri başarıya taşımayı görev edindik.

AYT Coğrafya Soru Bankası

- Bu kitapta; ÖSYM'nin soru tarzına uygun olan bilgi temelli sorulardan oluşan kazanım testleri,
- Genellikle yeni nesil soruların pekiştirilmesi amacıyla hazırlanan ÖSYM tarzı soru modellerinden oluşan kavrama testleri,
- Son yıllarda YKS'de çıkan yeni tarz soruların ağırlıkta olduğu, ÖSYM'nin soru kalıplarına tamamen uygun sorulardan oluşan kazandıran testler yer almaktadır.

İÇİNDEKİLER

EKOSİSTEMİN İŞLEYİŞİ	5	ULUSLARARASI TURİZM	155
ENERJİ AKIŞI VE MADDE DÖNGÜLERİ	13	ÜLKELERİN SANAYİLEŞME SÜRECİ	161
SU EKOSİSTEMLERİ	17	TARIM VE EKONOMİ İLİŞKİSİ	165
EKSTREM DOĞA OLAYLARI	19	KÜRESEL VE BÖLGESEL ÖRGÜTLER	169
DOĞA VE DEĞİŞİM	25	KITALARIN VE OKYANUSLARIN ÖNEMİNDEKİ DEĞİŞİMLER	173
NÜFUS POLİTİKALARI	31	YENİ SU YOLLARI VE ÜLKELERİN KONUMSAL ÖNEMİ ...	175
TÜRKİYE'NİN NÜFUS POLİTİKALARI VE PROJEKSİYONLARI	35	JEOPOLİTİK KONUM VE TÜRKİYE'NİN JEOPOLİTİK KONUMU	177
ŞEHİRLERİN GELİŞİMİ, ETKİ ALANI VE FONKSİYONLARI	37	TÜRK KÜLTÜR HAVZASI	179
TÜRKİYE'DE FONKSİYONLARINA GÖRE ŞEHİRLER	43	TEKNOLOJİK GELİŞİMLERİN KÜLTÜREL VE EKONOMİK ETKİLERİ	181
TÜRKİYE'DE KIR YERLEŞMELERİ	45	GELİŞMİŞLİK SEVİYESİNİN BELİRLENMESİNDE ETKİLİ OLAN FAKTÖRLER	183
GEÇMİŞTEN GELECEĞE ŞEHİR VE EKONOMİ	47	GELİŞMİŞ VE GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERİN EKONOMİK ÖZELLİKLERİ	185
GELECEĞİN DÜNYASI	49	ENERJİ GÜZERGÂHLARI	189
ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM	51	ÇATIŞMA BÖLGELERİ	191
DOĞAL KAYNAKLAR	57	ÇEVRE SORUNLARININ SINIFLANDIRMASI	205
DOĞAL KAYNAKLAR VE EKONOMİ İLİŞKİSİ	59	MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARININ KULLANIMI ...	209
TÜRKİYE'NİN EKONOMİ POLİTİKALARI	67	TÜKENEN VE ALTERNATİF ENERJİ KAYNAKLARI	211
TÜRKİYE EKONOMİSİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI	69	DOĞAL KAYNAKLARIN FARKLI KULLANIMI	213
TÜRKİYE'DE TARIM	71	KÜRESEL ÇEVRE SORUNLARININ ORTAYA ÇIKIŞI VE YAYILMASI	215
TÜRKİYE'DE HAYVANCILIK	81	ATIKLAR VE GERİ DÖNÜŞÜM	217
TÜRKİYE'DE MADENLER	89	DOĞAL ÇEVRENİN SINIRLILIĞI	219
TÜRKİYE'DE ENERJİ KAYNAKLARI	93	DOĞAL KAYNAKLARIN BİLİNÇSİZ KULLANIMI VE ÇEVRE SORUNLARI	221
TÜRKİYE'DE SANAYİ	97	ÇEVRE POLİTİKALARI VE ÇEVRESEL ÖRGÜTLER	223
TÜRKİYE'NİN İŞLEVSEL BÖLGELERİ	103	ÇEVRE SORUNLARININ ÇÖZÜMÜNE YÖNELİK YAKLAŞIMLAR	225
TÜRKİYE'DE BÖLGESEL KALKINMA PROJELERİ	105		
HİZMET SEKTÖRÜNÜN TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ YERİ	107		
TÜRKİYE'DE ULAŞIM	109		
KÜRESEL TİCARET	113		
TÜRKİYE'DE TİCARET	117		
TÜRKİYE'DE TURİZM	121		
İLK KÜLTÜR MERKEZLERİ	139		
YERYÜZÜNDEKİ KÜLTÜRLER	143		
TÜRK KÜLTÜRÜ VE ÖZELLİKLERİ	145		
UYGARLIKLARIN MERKEZİ ANADOLU	149		
ULUSLARARASI TİCARET - HAM MADDE - ÜRETİM - PAZAR	151		

1. Yüksek sıcaklık ve kuraklık canlı yaşamını olumsuz etkiler.

Buna göre;

- I. Grönland,
- II. Avustralya'nın iç ve batısı,
- III. Asya'nın kuzeyi,
- IV. Kuzey Afrika

bölgelerinin hangilerinde canlı çeşitliliği yukarıdaki nedene bağlı olarak daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Nüfus miktarının fazla ve sanayileşmenin yoğun olduğu bölgelerde canlıların dağılışı olumsuz etkilenmektedir.

Buna göre, haritada numaralandırılmış alanların hangilerinde canlıların dağılışı üzerinde beşerî etmenlerin etkisi daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve V

3. Yeryüzünde canlı çeşitliliğinin kısa mesafelerde farklılık göstermesi, canlıların dağılışını etkileyen aşağıdaki etmenlerden öncelikle hangisinden kaynaklanır?

- A) Yer şekilleri B) İklim
C) Bitki örtüsü D) Kıtaların kayması
E) Kara ve denizlerin dağılışı

4. Ekosistemlerin bozulması nedeniyle bazı hayvan türlerinin nesli tükenme tehlikesi altındadır.

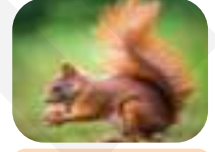
Panda

Kelaynak

Kutup Ayısı

Sincap

Yukarıdaki fotoğraflarda yer alan hayvanlardan hangisinin nesli tükenme tehlikesi altında olduğu söylenemez?

- A) Yalnız kelaynak B) Yalnız sincap
C) Panda ve sincap D) Panda ve kelaynak
E) Kutup ayısı ve panda

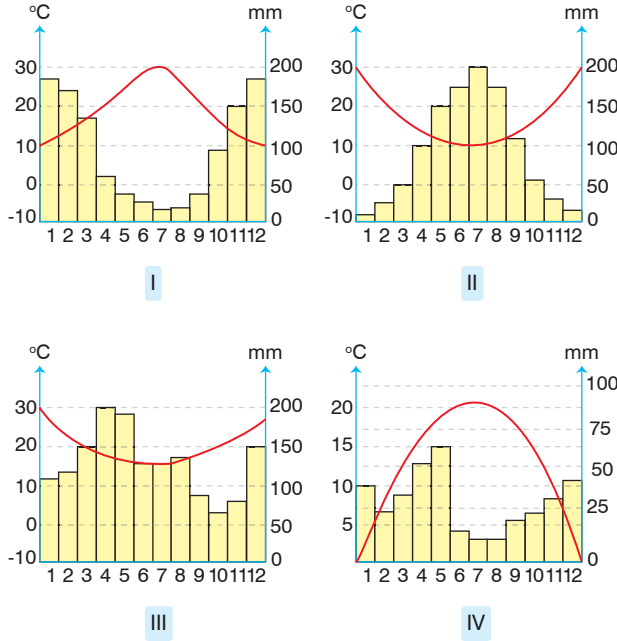
5. Yeryüzünde canlıların dağılışı ile ilgili,

- I. Tropikal yağmur ormanlarında canlı çeşitliliği fazladır.
- II. Deniz kıyılarındaki canlı çeşitliliğini sadece enlem etkiler.
- III. Karasal biyomlarda canlı çeşitliliği Kuzey Yarım Küre'de Güney Yarım Küre'ye göre daha fazladır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

6. Aşağıda dört farklı bölgeye ait sıcaklık ve yağış grafiği gösterilmiştir.

Bu bölgelerin hangilerinde aynı tür bitki ve hayvanlara rastlanması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

7. Dağların kıyı çizgisine göre doğrultusu canlıların yayılış alanını doğrudan etkiler.

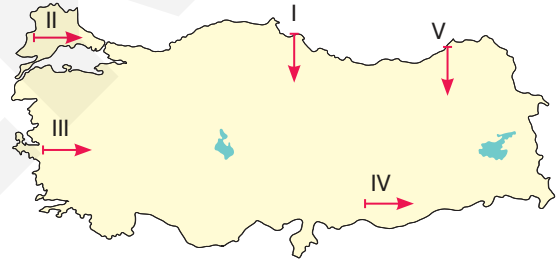
Buna göre, haritada numaralandırılmış bölgelerinin hangisinde dağların kıyıya uzanışı canlıların yayılış alanını sınırlandırmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) II ve IV E) III ve V

8. Aşağıdaki beşerî faaliyetlerden hangisi ekolojik denge ve biyoçeşitlilik üzerinde olumsuz bir etkiye sahip değildir?

- A) Tarım alanlarında nöbetleşe ekim yapılması
B) Bataklıkların kurutulmasıyla tarım alanına dönüştürülmesi
C) Tarımsal üretimde verimi artırmak için zirai ilaçlama yapılması
D) Denizin sığ olduğu yerlerin doldurularak yerleşmeye açılması
E) Hayvanların deri mont ve kürk için avlanması

9. Yer şekillerinin dağlık ve engebeli olduğu yerlerde biyoçeşitlilik kısa mesafelerde daha fazla değişiklik gösterir.

Buna göre haritada işaretli doğrultulardan hangisinden 100 km gidildiğinde daha fazla biyoçeşitlilik ile karşılaşılır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdakilerden hangisi Akdeniz iklim bölgesindeki canlıların özelliklerinden biri değildir?

- A) Yaz kuraklığına dayanıklı bitkiler bulunur.
B) Bitkiler çalı biyomu içerisinde yer alır.
C) Çakal, yaban koyunu, yaban keçisi, tavşan gibi hayvanlar bulunur.
D) Orman altı florası bakımından zengindir.
E) 30° - 40° arası enlemlerin şartlarına uyum sağlamıştır.

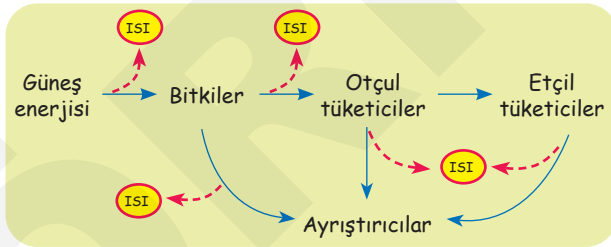
1. Ekosistemi oluşturan unsurların dağılışı ile ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi, karşısında verilen unsurlarla uyuşmamaktadır?

- A) Canlı unsurlar → Bitkiler, hayvanlar, ayrıştırıcılar
 B) Cansız unsurlar → Fiziksel unsurlar, kimyasal unsurlar
 C) Fiziksel unsurlar → Işık, sıcaklık, rüzgâr
 D) Kimyasal unsurlar → Nem, yağış, bakı
 E) Organik maddeler → Yağ, protein, vitaminler

2. Aşağıdakilerden hangisi ekosistemin devamlılığını sağlar?

- A) Şehirlerin tarım alanına kurulması
 B) Ormanların tarım alanına dönüştürülmesi
 C) Enerji üretiminde fosil yakıt kullanılması
 D) Bataklıkların kurutulması
 E) Meraların ıslah edilmesi

3. Aşağıdaki şekilde canlılar arasındaki enerji akışı gösterilmiştir.

Şekildeki bilgilerden yararlanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ekosistemin tek enerji kaynağı güneştir.
 B) Enerjinin büyük bir bölümünü ayrıştırıcılar kullanır.
 C) Enerji akışı çift yönlü olarak gerçekleşir.
 D) Bitkilerdeki enerjinin tamamını otçullar kullanır.
 E) Ortama verilen ısı atmosferden güneşe ulaşır.

4. Aşağıdaki tabloda bazı bilgiler ile bu bilgilerin doğru (D), yanlış (Y) şeklinde eşleştirmesi verilirken bazı hatalar yapılmıştır.

D	Enerji akışı tek yönlüdür.
D	Etçiller, ikincil tüketicidir.
D	Su depolayan bitkiler, bataklık biyomunda bulunur.
Y	Atmosfer %78 oranında azot içerir.
D	Azotun nitrata dönüşmesine denitrifikasyon denir.
D	Yeryüzünde canlıların dağılışını etkileyen en önemli faktör yer şekilleridir.

Yapılan eşleştirmelerden kaç tanesinde hata yapılmıştır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

5. > Enerji piramidinin tabanında yer alırlar.
 > Atmosferdeki karbonu kullanıp, atmosfere oksijen verirler.
 > İhtiyacı olan enerjiyi güneşten alırlar.

Yukarıda bazı özellikleri verilen canlı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ayrıştırıcılar B) Üreticiler
 C) Birincil tüketiciler D) İkincil tüketiciler
 E) Üçüncül tüketiciler

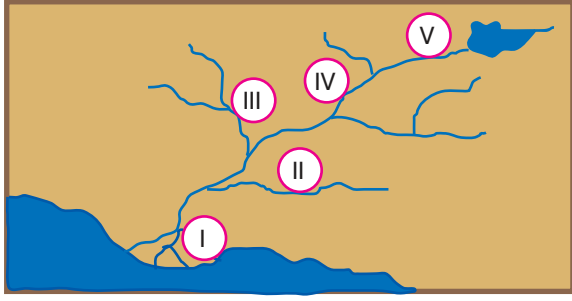
6. Doğal bir ekosistemde bulunan;

- I. mantar,
 II. nem,
 III. rüzgâr,
 IV. bitkiler

öğelerinden hangileri canlı öğeleri oluşturur?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
 D) II ve III E) III ve IV

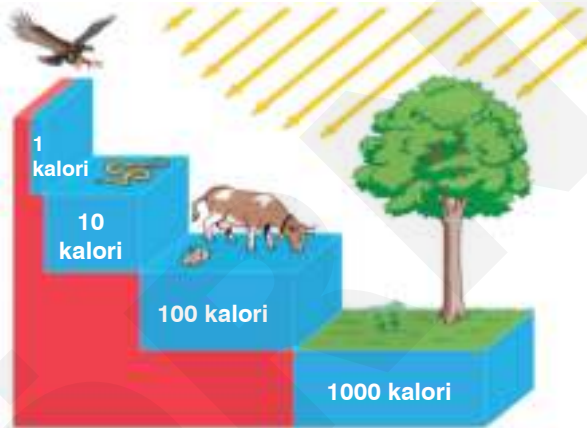
7. Aşağıdaki şekilde bir akarsu havzası gösterilmiştir.

Akarsu ekosisteminin işleyişi göz önüne alındığında akarsu havzasında numaralarla gösterilen yerlerin hangilerinde sırasıyla canlı çeşitliliği en az ve en fazla olması beklenir?

- A) I ve II B) II ve I C) III ve V
D) V ve I E) IV ve V

8. Aşağıdaki şekilde besin piramidindeki enerji akışı gösterilmiştir.

Bu şekle göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Enerji en fazla ayrıştırıcılarda bulunmaktadır.
B) Enerji, besin piramidinde yukarıya doğru azalmaktadır.
C) Otçul hayvanlara aktarılan enerji oranı diğer canlılardan fazladır.
D) Besin piramidinde enerji kaynağı üreticilerdir.
E) Besin zincirinde aşağıya doğru gidildikçe canlı sayısı ve türü azalır.

9.

Olaylar	Karbon tükenir.	Karbon artar.	Oksijen tükenir.	Oksijen artar.
Fosil yakıtların oluşumu	✓			
Orman yangını		✓	✓	
Deniz hayvanlarının kabuk oluşumu	✓			
Hayvanların solunumu		✓	✓	
Kireç taşının ayrışması	✓			

Yukarıdaki tablodaki olayların hangisinde gerçekleşen durum yanlış verilmiştir?

- A) Fosil yakıtların oluşumu
B) Orman yangını
C) Deniz hayvanlarının kabuk oluşumu
D) Hayvanların solunumu
E) Kireç taşlarının ayrışması

10. Atmosfere insan faaliyetleri sonucunda en fazla karbon salınımı aşağıdaki bölgelerden hangisinde gerçekleşir?

- A) Kuzey Asya
B) Amazon Havzası
C) Güneydoğu Asya
D) Doğu Avrupa
E) ABD'nin batısı

11. Aşağıdaki görselde besin zinciri gösterilmiştir.

Bu besin zincirinde "?" işaretli yere aşağıdaki hayvanlardan hangisi getirilemez?

- A) Kurt B) Yılan C) Tilki
D) Vaşak E) Bizon

1. Su döngüsünde aşağıdaki aşamalardan hangisinin yeri yoktur?

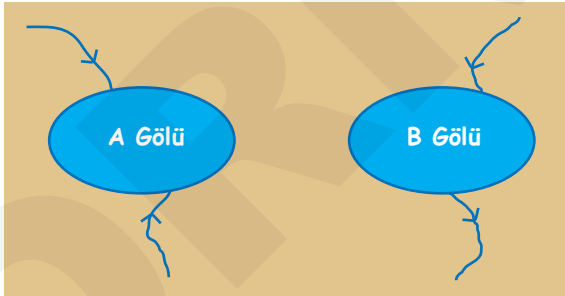
- A) Buharlaşma
- B) Yoğuşma
- C) Madenlerin oluşumu
- D) Bitkilerin terlemesi
- E) Yüzeysel ve yer altı akışı

2. Kapalı havza özelliği gösteren göllerde biyoçeşitlilik az iken, açık havza özelliği gösterenlerde fazladır.

Buna göre aşağıdaki göllerden hangisindeki biyoçeşitlilik diğerlerinden farklılık gösterir?

- A) Beyşehir Gölü
- B) Eğirdir Gölü
- C) Manyas Gölü
- D) İznik Gölü
- E) Burdur Gölü

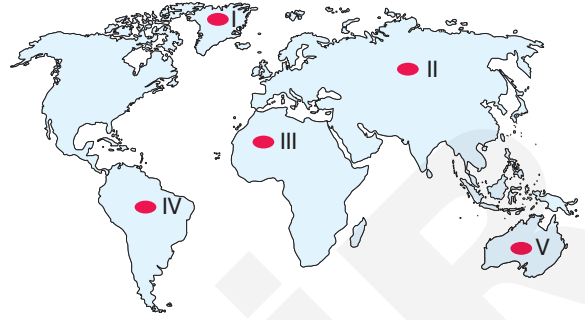
3. Aşağıda bir bölgede bulunan iki farklı göl gösterilmiştir.

Yukarıdaki verilen A ve B gölleriyle ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Göllerdeki balık sayısına
- B) Derinliği fazla olan göle
- C) Göllerin ekosistem alanına
- D) Göllerin yüksekliğine
- E) Biyoçeşitliliğin fazla olduğu göle

4.

Su döngüsünün oluşum aşamaları dikkate alındığında haritada işaretli alanların hangisinde su döngüsü daha hızlı gerçekleşmektedir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Su kuşlarının yaşam alanı olarak uluslararası öneme sahip sulak alanlar, aşağıdaki sözleşmelerin hangisi ile koruma altına alınmıştır?

- A) Barcelona Sözleşmesi
- B) İstanbul Sözleşmesi
- C) Ramsar Sözleşmesi
- D) Bern Sözleşmesi
- E) Londra Sözleşmesi

6. Aşağıda Türkiye'deki bazı Ramsar alanları gösterilmiştir.

Buna göre Türkiye'de aşağıdaki Ramsar alanlarından hangisinde denizel ekosistem bulunmaz?

- A) Seyfe Gölü
- B) Gökso deltası
- C) Yumurtalık Lagünü
- D) Gediz deltası
- E) Akyatan Lagünü

7. Okyanuslarda ve denizlerde dalgaların çarpması sonucu patlayan su damlacıklarının içerisindeki tuz kristallerine ne ad verilir?

- A) Aerosol B) Biyom C) Plankton
D) Fauna E) Ekoton

8. Deniz ve okyanuslardaki balık ve diğer deniz canlılarının dağılışı sudaki plankton miktarı ile doğrudan ilişkilidir.

Buna göre aşağıdaki deniz ortamlarından hangisinde balık ve diğer deniz canlı türleri daha fazladır?

- A) Soğuk su akıntılarının çevresi
B) Sıcak su akıntılarının çevresi
C) Mercan kayalıkları çevresi
D) Derin deniz çukurlukları
E) Sığ deniz kıyıları

9. Okyanus ve denizlerde dalgalarla ortaya çıkan tuz kristalleri aerosol olarak bilinir.

Bu tuz kristallerinin yararları arasında,

- I. bulutların oluşumuna yardımcı olması,
II. toprakların verimini artırması,
III. iklim değişikliklerine neden olması,
IV. kara ve deniz alanının değişmesi

durumlarından hangileri gösterilemez?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Tatlı su biyomuyla ilgili,

- I. Balıklar, kurbağalar, yumuşakçalar belli başlı hayvan türleridir.
II. Tüm göller tatlı su biyomu içerisindedir.
III. Başlıca bitki türleri; saz, kamış, nilüfer ve bitkisel planktonlardır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. “Doğal ya da yapay, sürekli ya da mevsimsel; tatlı, acı ya da tuzlu, durgun ya da akan su kütleleri, bataklıklar, tur-balıklar ve gelgitin çekilmiş alanında derinliği altı metreyi aşmayan deniz suları sulak alanları oluşturmaktadır.”

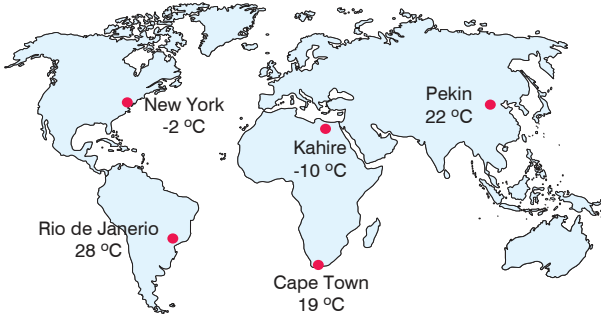
Türkiye’deki sulak alanlardan hangisi tatlı su biyomları içerisinde yer almaz?

- A) Sultan Sazlığı
B) Manyas Gölü
C) Uluabat Gölü
D) Meke Gölü
E) Nemrut Gölü

12. Aşağıdaki su ekosistemlerinin özellikleri ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yeryüzünün büyük bir kısmını kaplar.
B) Diğer ekosistemler su döngüsü ile etkileşime geçer.
C) Kayaçların ayrışmasında ve toprak oluşumunda etkilidir.
D) Bütün sular yer kabuğunun üstünde bulunmaktadır.
E) Okyanus ve denizlerdeki akıntılar, sıcaklığı bir bölgeden başka bir bölgeye taşımaktadır.

1.

Haritadaki merkezlerin konumları düşünüldüğünde hangisindeki sıcaklık değerleri ekstrem sıcaklık olarak değerlendirilir?

- A) New York
- B) Rio de Janeiro
- C) Kahire
- D) Pekin
- E) Cape Town

2. Uzaydaki dev kaya parçaları olan asteroitler atmosfere girdikten sonra küçülerek meteor ismini alır.

Yüz ölçümleri düşünüldüğünde meteorların yeryüzüne düşme ihtimali aşağıdaki ülkelerin hangisinde daha yüksektir?

- A) Endonezya
- B) Brezilya
- C) Mısır
- D) Rusya
- E) Cezayir

3. Aşağıdaki ekstrem doğa olaylarından hangisi diğerlerine göre daha uzun bir zamanda gerçekleşir?

- A) Sıcak hava dalgası
- B) Tropikal siklonlar
- C) Tsunami
- D) Kütle hareketleri
- E) Kuraklık

4.

- I. Heyelan
- II. Tsunami
- III. Sel ve taşkın
- IV. Kuraklık

Asya Kıtası'nın güney ve güneydoğusunda ekstrem yağışlar, yukarıdaki doğal afetlerden hangilerinin oluşumunu kolaylaştırır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I ve IV
- D) II ve III
- E) III ve IV

5.

2010 yılında Haiti'de meydana gelen 7 büyüklüğünde depremde resmi rakamlara göre 316 bin kişi hayatını kaybetmiş, 300 bin kişi yaralanmıştır. Bu doğa olayında 1,3 milyon kişi de evsiz kalmıştır.

Yukarıdaki parçada anlatılan doğa olayının kökeni aşağıdakilerden hangisidir?

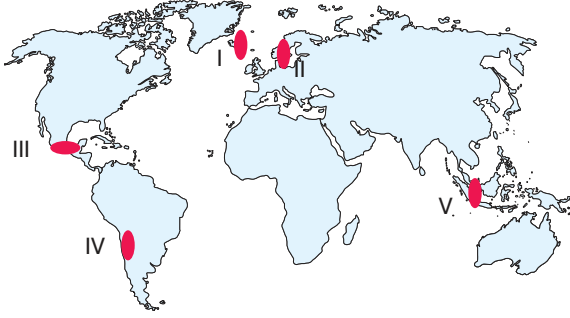
- A) Meteorolojik
- B) Astronomik
- C) Jeomorfolojik
- D) Jeolojik
- E) Hidrolojik

6.

Aşağıdaki ülkelerin hangisinde jeolojik, hidrolojik ve meteorolojik ekstrem olayların tümü görülür?

- A) Endonezya
- B) Avustralya
- C) Mısır
- D) Brezilya
- E) Norveç

7. Deprem ve volkanizma, levha sınırlarında meydana gelen jeolojik kökenli ekstrem olaylardır.

Buna göre haritada işaretli alanların hangisinde jeolojik kökenli ekstrem doğa olayları beklenmez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V
8. Dünya'daki sel ve taşkın olaylarının en çok görüldüğü bölge Asya'nın güney ve güneydoğu kıyılarıdır.

Asya'nın güney ve güneydoğusunda sel ve taşkın olaylarının fazla olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Muson yağmurları
B) Akarsu havzalarının büyük olması
C) Buzul ve kar erimeleri
D) Nüfus yoğunluğunun fazla olması
E) Akarsular üzerine barajlar inşa edilmesi

9. ➤ Şiddetli rüzgârlarla beraber şimşek, yıldırım, yağmur ve dolu yağışlarının bir arada görülmesine denir.
➤ yakıt; sanayi tesislerinde, enerji üretiminde, ulaşım ve ısınmada kullanıldığında karbondioksit açığa çıkar.
➤ Alışılmışın dışında olan ve nadiren görülen doğa olayları doğa olayları olarak tanımlanır.
➤ Volkanlar, yer kabuğunun zayıf noktaları olan sınırlarına paralellik gösterir.

Yukarıdaki boşluklarda aşağıdaki kavramlardan hangisine ait tanımlama yapılmamıştır?

- A) sera B) boran C) fosil
D) ekstrem E) levha

10. Dondurucu soğuklar hayatı olumsuz etkilemektedir. Bu dönemlerde eğitim, sosyal hayat ve üretim durarak hayat adeta donar.

Soğuk hava dalgasının aşağıdaki kentlerden hangisinde bu tip olumsuz durumları daha az ortaya çıkardığı söylenebilir?

- A) Kahire B) Paris
C) Yakutsk D) New York
E) Londra

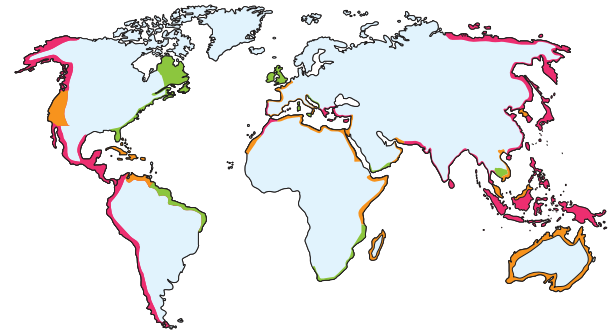
11. Bangladeş'te sel ve taşkınların yaz mevsiminde görülmesinin nedenleri,

- I. turizm faaliyetleri,
II. iklim özellikleri,
III. kar erimeleri,
IV. tarımsal faaliyetler

durumlarından hangileriyle ilgilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 12.

- Yüksek riskli tsunami bölgesi
■ Orta şiddette riskli tsunami bölgesi
■ Düşük şiddette riskli tsunami bölgesi

Yeryüzündeki tsunami risk bölgesi dikkate alındığında aşağıdaki ülkelerden hangisinde tsunami görülmesi beklenmez?

- A) Şili B) Filipinler C) Japonya
D) Endonezya E) Afganistan

1. Küresel iklim değişimi, antropojenik olarak atmosfere bırakılan gazlar sonucu sera etkisiyle gerçekleşir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi küresel iklim değişiminin sonuçları arasında yer almaz?

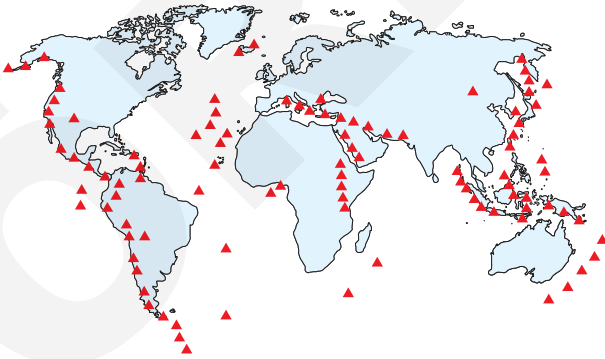
- A) Orman yangını riskinin artması
B) İşsizlik ve göç gibi sosyal sorunların yaşanması
C) Sulak alanlarda pirinç tarımı yapılması
D) Böcek istilalarının artması
E) Tarım alanlarının kutuplara doğru genişlemesi

2. I. Çarpık kentleşmenin artması
II. Kültürel etkileşimin artması
III. Tarım alanlarının yerleşmeye açılması
IV. İstihdamın artması

Yukarıdakilerden hangileri kentleşmeden kaynaklanan sorunlar arasında yer almaz?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

3. Aşağıdaki haritada yeryüzündeki başlıca volkanik alanlar gösterilmiştir.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinde jeolojik kökenli ekstrem doğa olayı olan volkanizmanın yaşanma ihtimali daha azdır?

- A) Peru
B) Meksika
C) Şili
D) Malezya
E) Finlandiya

4. Aşağıdaki ekstrem olay ve yaygın olarak görüldüğü ülke eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

	Ekstrem olay	Yaygın olarak görüldüğü ülke
A)	Tsunami	Endonezya
B)	Kasırga	ABD
C)	Deprem	Şili
D)	Volkanizma	Filipinler
E)	Çiğ	Libya

- 5.

Ekstrem Olaylar		Ekstrem Olayların Kökeni	
I	Meteor düşmesi	a	Jeoloji kökenli ekstrem olaylar
II	Ekstrem sıcaklar	b	Hidrometeoroloji kökenli ekstrem olaylar
III	Tsunami	c	Meteoroloji kökenli ekstrem olaylar
IV	Kütle hareketleri	d	Jeomorfoloji kökenli ekstrem olaylar
V	Sel ve taşkınlar	e	Astronomi kökenli ekstrem olaylar

Yukarıdaki tabloda verilen ekstrem olay ve bu olayların kökenleri eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

A)	I	a
	II	e
	III	b
	IV	d
	V	c

B)	I	e
	II	c
	III	a
	IV	d
	V	b

C)	I	e
	II	c
	III	b
	IV	d
	V	a

D)	I	c
	II	a
	III	b
	IV	d
	V	e

E)	I	d
	II	c
	III	e
	IV	a
	V	b

1. I. Evlilik yaşının düşürülmesi ve doğumlar teşvik edilmiştir.
II. Bu dönemde sağlık, eğitim, beslenme şartlarının iyileştirilmesi ve bebek ölüm oranlarının azaltılması ile nüfusun dengede tutulması hedeflenmiştir.
III. Hızlı nüfus artışının çeşitli ekonomik ve sosyal olumsuzluklara yol açması nedeniyle aile planlaması çalışmaları yapılmıştır.

Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar farklı dönemlerde uygulanan nüfus politikası dönemleri ile öncüllerdeki çalışmalar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	1923 - 1965 Dönemi	1965 - 1980 Dönemi	1980 sonrası Dönem
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	II	III	I
E)	III	II	I

2.

Haritada numaralandırılan illerimizden hangisinde doğal nüfus artış hızı yüksek olmasına rağmen gerçek nüfus artış hızı düşüktür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türkiye'de 2005 yılı sonrası nüfus artış hızının artırılmasına yönelik politikalara geçilmesinde;

- I. genç nüfus oranının azalmaya devam etmesi,
II. nüfusun cinsiyet dengesinin bozulması,
III. yaşlı nüfus oranının hızla artması,
IV. mülteci nüfusunun artması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu gösterilebilir?

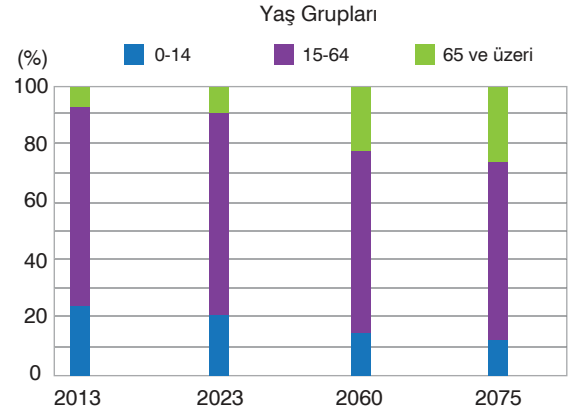
- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

4. a- Göçlerle nüfusun artırılmaya çalışılması
b- Çalışan annelerin doğum izin sürelerinin uzatılması
c- Gebeliğin sona erdirilmesinin (kürtarj) serbest bırakılması
d- Aile planlaması kavramının Anayasa'da yer alması

Yukarıda harflendirilmiş olarak verilen Türkiye nüfusuna dair uygulamaların ait olduğu dönemler aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	1923 1965	1965 1980	1980 2005	2005 sonrası
A)	a	b	c	d
B)	a	c	b	d
C)	b	d	a	c
D)	a	d	b	c
E)	a	c	d	b

5. Aşağıdaki grafikte Türkiye nüfusunun mevcut özelliklerinden hareketle 2075 yılına kadar yaş gruplarında oluşabilecek dağılım oranları verilmiştir.

Grafığe göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

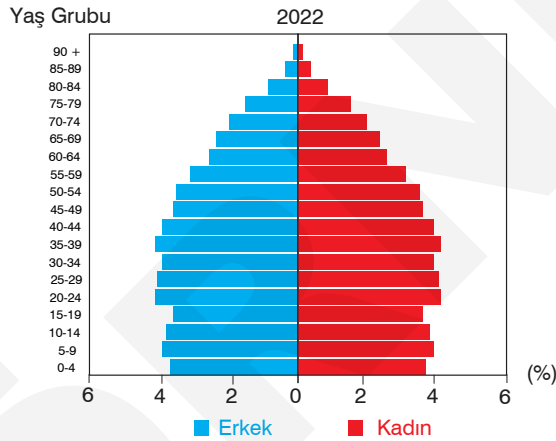
- A) Genç nüfusa bağlı demografik yatırımlara ihtiyaç azalacaktır.
B) Yaşlı bağımlı nüfus oranı artacaktır.
C) Çalışanların yaş ortalaması artacaktır.
D) Genç nüfus miktarı azalacaktır.
E) Yaşlılara yönelik sosyal güvenlik harcamaları artacaktır.

6. Malthus, nüfus artışının geometrik (2, 4, 8, 16 ...), tarımsal üretimin ise aritmetik (1, 2, 3, 4, ...) olarak artacağını belirtmiştir. Bu nedenle nüfus artış hızının azaltılmasını önermiştir.

Buna göre Türkiye'de aşağıdakilerden hangisi bu görüşü destekleyici yönde bir uygulamadır?

- A) Evlilik yaşının düşürülmesi
B) Ailelere çocuk başına ücret ödenmesi
C) Çok çocuklu ailelerden bazı vergilerin muaf tutulması
D) Aile planlaması çalışmalarının yaygınlaştırılması
E) Doğum yapan annelerin ücretli izinlerinin uzatılması

7. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin 2022 yılı nüfus piramidi gösterilmiştir.

Verilen piramide göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) 0-15 yaş grubunda erkek, 65 ve üstü yaş grubunda kadın nüfus oranı fazladır.
B) Doğum oranları azalmaktadır.
C) Nüfusun dinamizmi düşmektedir.
D) Demografik yatırımlar artmaktadır.
E) Nüfusun yaş ortalaması artmaktadır.

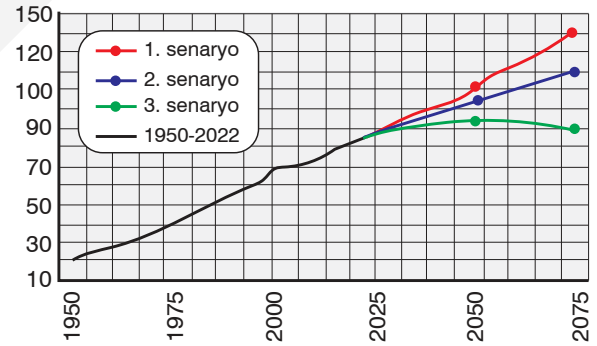
8. Türkiye 1923-1965 yılları arasında nüfus artış hızını artırıcı politikalar uygulamıştır. 1965 sonrasında ise nüfus artış hızını azaltıcı politikalar uygulamaya başlamıştır.

Buna göre Türkiye'nin 1965 yılından sonra nüfus politikasını değiştirmesinde aşağıdakilerden hangisi daha fazla etkili olmuştur?

- A) Nüfus artış hızının kalkınma hızından yüksek olması
B) Genç nüfus oranının fazla olması
C) Yurt dışına göçlerin artması
D) Aile planlaması uygulamaları
E) Nüfus dağılımının dengesiz olması

9. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin 1950-2022 yılları arasındaki nüfus miktarı ile üç farklı senaryoya göre günümüzden 2075 yılına kadar tahmini nüfus miktarı verilmiştir.

(milyon kişi)

Verilen grafiğe bakıldığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Üç senaryoda da nüfus miktarı 2075 yılına kadar artacaktır.
B) Nüfus miktarı en fazla 1. senaryoda olacaktır.
C) 3. senaryoda 2050 yılından sonra nüfus miktarı düşüşe geçecektir.
D) 2075 yılında en fazla yaşlı nüfus oranı 3. senaryoda gerçekleşecektir.
E) 1. ve 2. senaryolarda 2075'e kadar doğum oranları ölüm oranından yüksek olacaktır.

1. I. Maden
II. Liman
III. Eğitim

Numaralandırılmış fonksiyonların geliştiği şehirler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Kiruna	Paris	Sydney
B)	Essen	Şangay	Oxford
C)	New York	Marsilya	Tokyo
D)	Lagos	Madrid	Moskova
E)	Londra	Amsterdam	Kahire

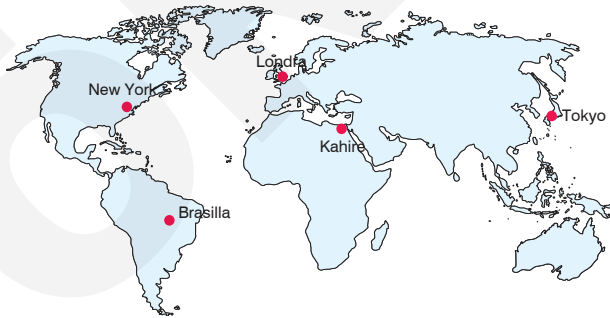
2. Aşağıdaki tabloda bazı şehirler ve bu şehirlerin gelişmesinde etkili olan fonksiyonlar verilmiştir.

	Şehir	Fonksiyon
I	Kudüs	Din
II	Miami	Turizm
III	Moskova	İdari
IV	New York	Ticaret
V	Sao Paulo	Teknoloji

Buna göre tablodaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 3.

Haritada konumu gösterilen şehirlerden hangisinin idari fonksiyonu yoktur?

- A) New York B) Tokyo C) Londra
D) Brasilla E) Kahire

4. İstanbul şehrinin günümüzde Türkiye'nin en gelişmiş şehri olmasında;

- I. sanayi,
II. tarım,
III. maden,
IV. ticaret

fonksiyonlarından hangileri daha fazla etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Coğrafya öğretmeni Okan Bey, öğrencileri Selin, Cihan ve Ayşe'ye şehirler ve etki alanı konusunda araştırma ödevi vermiştir. Okan Bey araştırma ödevi olarak;

Selin'e etki alanına göre küresel ve fonksiyon özellikleri itibarı ile ulaşım, idari ve turizm etkinlikleri ön planda olan bir şehri,

Cihan'a etki alanı yerel olan ve fonksiyonel özellikleri tarım ve hayvancılık olan bir şehri,

Ayşe'ye ise etki alanı bölgesel ölçekte olan ve deniz kıyısında liman ve ticari fonksiyonları gelişmiş şehri araştırma ödevi olarak vermiştir.

Buna göre, öğrenciler aşağıdaki şehirlerden hangileri üzerinde araştırma yapmış olabilirler?

	Selin	Cihan	Ayşe
A)	Roma	Samsun	İzmir
B)	Paris	Bayburt	Marsilya
C)	İstanbul	Kütahya	Lyon
D)	Tokyo	Prag	Paris
E)	Bağdat	Bayburt	Hamburg

6. Dünyadaki bazı şehirler tarih boyunca varlığını sürdürmüş, devrin şartlarına göre etki alanı değişmiştir.

Buna göre aşağıdaki şehirlerden hangisi bunlara örnek olarak verilemez?

- A) Roma B) Atina C) Dubai
D) Kudüs E) İstanbul

7.

Haritada konumu gösterilen şehirlerden hangisinin bulunduğu yer yanlış verilmiştir?

- A) Mexico City B) Roma C) Pekin
D) Lagos E) Buenos Aires

8. Aşağıda bazı şehirler verilmiştir.

- I. Washington
II. Rio de Janeiro
III. Buenos Aires
IV. Cape Town

Bu şehirlerden hangi ikisi birbirine göre hem Ekvator'a göre hem de Başlangıç Meridiyeni'ne göre farklı yarım kürelerde bulunur?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Aşağıdaki tabloda bazı şehirlerin etki alanları verilmiştir.

Şehirler	Küresel	Bölgesel	Yerel
Marsilya		✓	
Tahran		✓	
Karaman			✓
Roma	✓		
Londra		✓	

Bu şehirlerden hangisinin etki alanı yanlış verilmiştir?

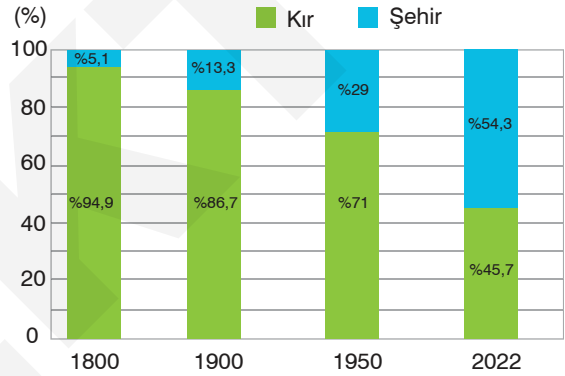
- A) Marsilya B) Tahran C) Karaman
D) Roma E) Londra

10. Tarihte Doğu ve Batı'yı İpek Yolu üzerinden bağlayan, kültürlerin, dinlerin ve ticaretin kesişme noktasında yer alan şehirler vardır.

Buna göre aşağıdaki şehirlerden hangisi bunlara örnek verilemez?

- A) Buhara B) Konya C) Semerkant
D) Taşkent E) Bombay

11. Aşağıda sanayileşme sonrası şehir ve kırsal nüfusunun dünyada yıllara göre oransal değişimi verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Dünya nüfusu sürekli artmıştır.
B) Şehirlerde doğal nüfus artış hızı yüksektir.
C) Şehir nüfus oranı sürekli artmıştır.
D) Şehirleşme oranı en fazla Avrupa kıtasındadır.
E) Tarımsal faaliyetler günümüze doğru azalmıştır.

12. I. Kalküta
II. St. Petersburg
III. Manchester
IV. Kudüs

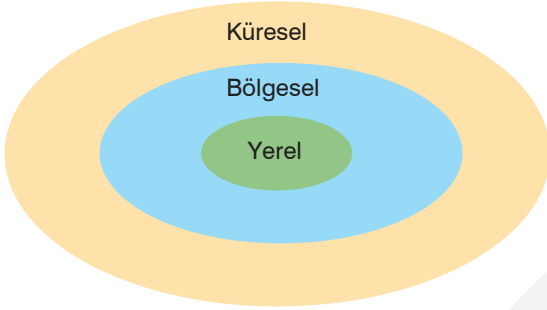
Yukarıdaki şehirlerin fonksiyonları dikkate alındığında hangileri sanayi şehri özelliğindedir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Aşağıdaki şehirlerin hangisinin gelişmesindeki etkili olan fonksiyon doğru verilmiştir?

- A) Essen – Turizm
- B) Rabat – Dini
- C) Roma – Sanayi
- D) Hamburg – Liman
- E) Osaka – İdari

2. Aşağıdaki görselde şehirlerin etki alanı gösterilmiştir.

Aşağıdakilerin hangisinde şehirler görseldeki bölümlerle doğru eşleştirilmiştir?

	Küresel	Bölgesel	Yerel
A)	Lagos	Marsilya	Kiruna
B)	Sao Paulo	Miami	Lima
C)	Tokyo	Selanik	Ankara
D)	New York	Hartum	Artvin
E)	Roma	Kalküta	Londra

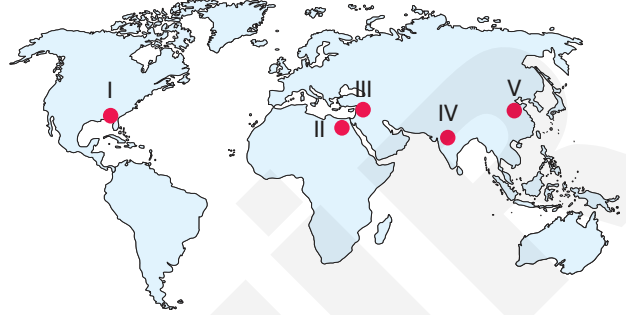
3. Aşağıda bazı şehirler ile bunların sahip olduğu hakim ekonomik fonksiyon gösterilmiştir.

	Şehir	Fonksiyon
I	Sdney	İdari
II	Brüksel	Askeri
III	Kudüs	Dini
IV	Dubai	Turizm
V	Manchester	Sanayi

Yukarıdaki verilen şehir ve fonksiyon eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. Dünya'daki ilk şehir yerleşmeleri ilk uygarlık alanlarında gelişmiştir.

Buna göre haritada numaralandırılmış alanların hangisinde şehirleşme daha geç başlamıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Aşağıdaki tabloda dünyada tarihsel süreçte şehirlerin nüfus gelişimi gösterilmiştir.

Yıllar	Şehir Nüfusu	Şehir Nüfusunun Toplam Nüfus İçindeki Oranı (%)
1800	20.000 ve daha fazla	2,4
1800-1850	20.000 ve daha fazla	4,3
1850-1900	20.000 ve daha fazla	9,2
1900-1950	20.000 ve daha fazla	20,9
1950-1960	20.000 ve daha fazla	33
1990 ve sonrası	100.000 ve daha fazla	50'den fazla

Tablodaki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) 1990 yılından sonra nüfusun çoğu şehirlerde yaşamaya başlamıştır.
- B) Şehir nüfus oranı sürekli artmıştır.
- C) 1990'lı yıllardan sonra şehirlerde doğum oranları artmıştır.
- D) Sanayi inkılabı sonrasında şehir nüfus oranları artmaya başlamıştır.
- E) Kırsal nüfus oranı en fazla 1800 yılındadır.

6.

Yukarıda verilen şehirlerin etki alanı aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	Küresel	Bölgesel	Yerel
A)	Ust-Nera	Kahire	New York
B)	New York	Ust-Nera	Kahire
C)	Kahire	New York	Ust-Nera
D)	New York	Kahire	Ust-Nera
E)	Kahire	New York	Ust-Nera

7. Tarihsel süreçte şehirlerin fonksiyonel çeşitliliği ve nüfus miktarındaki artış aşağıdaki gelişmelerden hangisinden sonra gerçekleşmiştir?

- A) Yerleşik hayata geçiş
- B) Coğrafi Keşifler
- C) Sanayi İnkılabı
- D) Madenlerin işlenmeye başlaması
- E) Yazının bulunması

8. Hamburg ve Marsilya şehirlerinin gelişmesinde etkili olan temel fonksiyon aşağıdaki şehir çiftlerinden hangilerinin gelişmesinde de etkili olmuştur?

- A) Singapur – Rotterdam
- B) Manchester – Detroit
- C) Pittsburg – Kiruna
- D) Cambridge – Oxford
- E) Kalküta – Kircaali

9.

- Rusya'nın 2., Avrupa'nın 4. büyük şehridir.
- Zarif binaları ile önemli bir kültürel merkezdir.
- Baltık Denizi kıyısında Neva nehri üzerinde kurulmuştur.

Yukarıda bazı özellikleri verilen şehir hangisidir?

- A) Moskova
- B) Soçi
- C) Oslo
- D) St. Petersburg
- E) Kazan

10. Coğrafya öğretmeni Murat Bey, öğrencileri Yasin, İpek ve Seher'e şehirlerin fonksiyonları konusunda proje ödevi vermiştir. Ahmet Bey araştırma ödevi olarak;

Yasin'e, dini fonksiyona sahip olan üç din açısından önemli olan bir şehri,

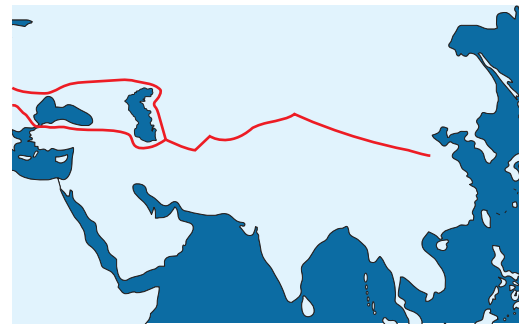
İpek'e, eğitim alanında dünya ölçeğinde tanınan bir şehri,

Seher'e, dünyada ilk sanayileşen şehri proje ödevi olarak vermiştir.

Buna göre, öğrenciler aşağıdaki şehirlerden hangileri üzerinde araştırma yapmış olabilir?

	Yasin	İpek	Seher
A)	Mekke	Londra	New York
B)	Roma	Semerkant	Hamburg
C)	Atina	Sarbonne	Şanghay
D)	Kudüs	Oxford	Manchester
E)	İstanbul	Harvard	Paris

11. Aşağıda İpek Yolu'nun güzergâh haritası gösterilmiştir.

İpek Yolu güzergâhı dikkate alındığında aşağıdaki şehirlerden hangisi bu güzergâhda yer almaz?

- A) Taşkent
- B) Buhara
- C) Merv
- D) Semerkant
- E) Kahire

1. > Maveraünnehir Bölgesi'nde İpek Yolu üzerinde yer alır.
> Uluğ Bey döneminde yapılan rasathanesi ile bilim, sanat ve kültür merkezi olmuştur.

Yukarıda bazı özellikleri verilen Türk-İslam şehri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağdat B) Şam C) Tebriz
D) Semerkant E) Kaşgar

2. > Tokyo
> Manila
> Moskova

Bu şehirlerin ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Greenwich'in doğusunda yer alması
B) Nüfuslarının 10 milyonu geçmiş olması
C) Kuzey Yarım Küre'de yer alması
D) Başkent olmaları
E) Aynı kıtada yer almaları

3. Coğrafya öğretmeni Kemal Bey, öğrencilerine yaz tatilinde yurt dışı seyahatinde gittiği şehirle ilgili, Doğu Türkistan'da Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nin batısında yer alan tarihi bir şehri gezdiğini söylemiştir. Şehirde Apak Hoca Cami, Yusuf Has Hacip Türbesi, Kaşgarlı Mahmut Türbesi ve Döng Mescidi'ni gezme imkânı bulduğunu söylemiştir.

Buna göre Kemal Bey aşağıdaki şehirlerden hangisinden söz etmektedir?

- A) Kaşgar B) Haydarabad C) Pekin
D) Dakka E) Tebriz

4. Aşağıda Orta Asya'da kurulan Türk-İslam şehirlerden Buhara'nın özellikleri verilmiş ancak bir tanesinde hata yapılmıştır.

Buhara Şehrinin Özellikleri	
I	Tarihte Doğu ile Batı'yı İpek Yolu üzerinden bağlayan, kültürlerin, dinlerin ve ticaretin kesişme noktasıdır.
II	Yetiştirdiği bilim ve din insanlarıyla dünyada "Kubbet-ül İslam" ünvanına sahip 3 şehirden biri sayılır.
III	1993'te BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından Dünya Mirası Listesi'ne alındı.
IV	İran'ın hem geçmişte hem de günümüzde önemli kentleri arasındadır.
V	Milattan önce inşa edilen Ark, Han Sarayı, Hazreti Eyüp Çeşmesi, İsmail Samani Türbesi turistlerin uğrak yeridir.

Buna göre Buhara şehri ile ilgili hangi bölümde hata yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki kıtaların hangisinde nüfusu 10 milyonu geçen şehir bulunmaz?

- A) Afrika B) Asya C) Avrupa
D) Kuzey Amerika E) Okyanusya

- 6.

Yukarıdaki haritada numaralandırılan alanların hangilerinde küresel etkiye sahip şehir bulunmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

7.

	Türkiye	Dünya	
I	Antalya	Miami	Turizm
II	Mersin	Singapur	Liman
III	Ankara	Osaka	İdari
IV	Eskişehir	Oxford	Eğitim
V	Zonguldak	Johannesburg	Maden

Yukarıdaki tabloda Türkiye ve Dünya'da aynı fonksiyona sahip şehir eşleştirmelerinden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Ekonomik faaliyetlerin gelişmiş olduğu bölgelerde şehirleşme oranı daha fazladır.

Buna göre yukarıda verilen bölgelerden hangilerinde şehirleşme oranı daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

9. Şehirlerin nüfus büyüklüğü 1800 yılından sonra artış göstermiştir. Bu tarihten sonra nüfusu önce 10 milyon sonra da 20 milyonu geçen şehirler bulunmaktadır.

Haritada konumu gösterilenlerden hangisi günümüzde nüfusu 20 milyonu geçen şehirlerden değildir?

- A) Meksico City B) İstanbul C) Sao Paulo
D) Tokyo E) Yeni Delhi

10. Şehirlerin nüfus artışı ve fonksiyonel çeşitliliği aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisinden sonra daha hızlı bir artış göstermiştir?

- A) Tarım B) Madencilik C) Ticaret
D) Turizm E) Sanayi

11.

Aşağıdakilerden hangisi haritada verilen şehirlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Fonksiyonel çeşitliliği fazladır.
B) Ilıman kuşakta yer alırlar.
C) Etki alanları küreseldir.
D) Ulaşım ağları gelişmiştir.
E) Doğal nüfus artış hızları yüksektir.

12. Aşağıdaki şehirlerin hangisinin gelişmesinde etkili olan fonksiyon yanlış verilmiştir?

- A) Mekke – Dini
B) Kalküta – Liman
C) Sarbonne – Sanayi
D) Rotterdam – Liman
E) Roma – İdari

1.

	Şehir	Fonksiyon
I	Çarşamba	Tarım
II	Mersin	Liman
III	Kocaeli	Sanayi
IV	Mardin	Maden
V	Nevşehir	Turizm

Yukarıdaki tabloda verilen şehir ve fonksiyon eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki tabloda bazı şehirlerin gelişmesinde etkili olan fonksiyonlar eşleştirilmiştir.

	Ulaşım	Liman	Maden
Elazığ			✓
Mersin		✓	
Muğla	✓		
Afyonkarahisar	✓		
Trabzon		✓	

Buna göre tabloda hangi şehrin fonksiyonu yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Elazığ B) Mersin C) Muğla
D) Afyonkarahisar E) Trabzon

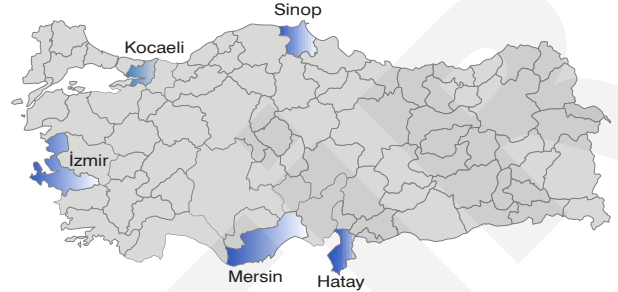
3.

- I. Bursa
II. Antalya
III. İzmir
IV. Edirne

Yukarıdaki şehirlerin hangilerinin gelişmesinde tarım, sanayi, ulaşım ve turizm fonksiyonlarının tamamı etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Kıyıda yer alan liman şehirlerinin büyüüp gelişmesinde ulaşım koşulları önemli bir etkiye sahiptir. Özellikle limanların karayolu ve demiryolu bağlantısı varsa hinterlandı genişler.

Buna göre haritadaki illerde bulunan liman kentlerinin hangisinin hinterlandı geniş değildir?

- A) İzmir B) Mersin C) Kocaeli
D) Sinop E) İskenderun

5. Aşağıda bazı şehirlerin fonksiyonları tablo halinde gösterilmiştir.

Şehirler	Tarım	Maden	Turizm
Rize	✓		
Antalya	✓		✓
İstanbul		✓	✓
Murgul		✓	
Nevşehir	✓		✓

Buna göre hangi şehrin fonksiyonu yanlış verilmiştir?

- A) Rize B) Antalya C) İstanbul
D) Murgul E) Nevşehir

6. Türkiye'de bazı şehirlerin gelişmesinde çıkartılan madenler etkili olmuştur. Özellikle kullanım alanı yaygın olan madenlerin çıkartıldığı şehirler hızla gelişmiştir. Bu tür şehirlere maden şehirleri denir.

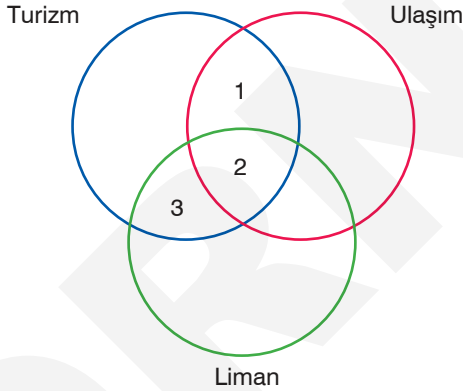
Aşağıdakilerden hangisi bu tür şehirlere örnek verilemez?

- A) Batman B) Zonguldak C) Elazığ
D) Karabük E) Uşak

7. Sakin şehirler, ilk kez İtalya'da ortaya çıkmış bir kavramdır. Başlangıçta 4 şehrin oluşturduğu birlik, 2023'de 33 ülkede 287 üyeye ulaşmıştır. Türkiye'de sakın şehir ünvanına sahip 23 şehir bulunmaktadır.

Türkiye'de aşağıdaki şehirlerden hangisi sakın şehir ünvanına sahip değildir?

- A) Eğirdir B) Gökçeada C) Yalvaç
D) Karabük E) Şavşat
8. Aşağıda verilen şehir ve bu şehirde görülen yaygın ekonomik fonksiyon eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?
- A) Batman – Maden
B) Muğla – Turizm
C) İskenderun – Sanayi
D) Salihli – Tarım
E) Manisa – Liman
9. Aşağıda numaralandırılmış görselde verilen şemada şehirler fonksiyonel özelliklerine göre sınıflandırılmıştır.

Buna göre 1, 2 ve 3 numaralı bölgede yer alan şehirler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	1	2	3
A)	İzmir	Bursa	Rize
B)	Erzurum	Samsun	Muğla
C)	Nevşehir	İstanbul	Antalya
D)	Adana	Kocaeli	Aydın
E)	Çanakkale	İskenderun	Trabzon

10. Aşağıda Türkiye'de bazı yöreler gösterilmiştir.

Buna göre belirtilen yörelerde aşağıdaki şehir fonksiyonlarından hangisi gelişmiştir?

- A) Maden B) Turizm C) Sanayi
D) Ulaşım E) Kültür
11. Türkiye'de aşağıdaki şehirlerden hangisinin gelişimi günümüze daha yakın dönemde gerçekleşmiştir?
- A) İstanbul B) Kayseri C) Konya
D) Bursa E) Batman

12. Türkiye'nin farklı bölgelerinde yaşayan üç internet arkadaşı yaşadıkları yerin fonksiyonel özelliklerini aşağıdaki gibi açıklamıştır.

Dilara: Yaşadığım yer Ankara ile İstanbul demir yolu üzerinde tarım, sanayi ve eğitim fonksiyonlarının geliştiği bir şehirdir.

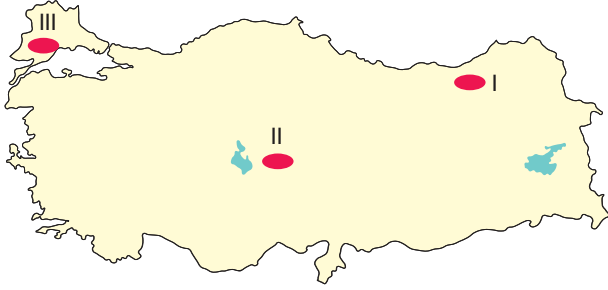
Eren: Benim yaşadığım şehir, kış sporları, tarım, sanayi ve ulaşım fonksiyonlarına sahiptir.

Burcu: Benim yaşadığım yer bölgenin en önemli limanına sahip olan tarım, ulaşım ve ticaretin geliştiği bir şehirdir.

Buna göre bu üç arkadaşın yaşadığı şehirler aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	Dilara	Eren	Burcu
A)	Bolu	Erzurum	Mersin
B)	Sakarya	Isparta	Trabzon
C)	Eskişehir	Kayseri	Samsun
D)	İzmir	Diyarbakır	Balıkesir
E)	Konya	Bursa	Tekirdağ

1. Türkiye'de yüzey şekilleri ile iklim ve bitki örtüsüne bağlı olarak farklı türde köy altı yerleşmeleri gelişmiştir.

Buna göre haritada numaralandırılmış alanlardaki köy altı yerleşmeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Ağıl	Kom	Çiftlik
B)	Mezra	Yayla	Mahalle
C)	Yayla	Ağıl	Çiftlik
D)	Yayla	Çiftlik	Mezra
E)	Oba	Mahalle	Dam

2. Yaz aylarında kullanılan yayla yerleşmeleri geçici yerleşmelerden biridir.

Yayla yerleşmelerinde;

- I. tarım,
- II. hayvancılık,
- III. turizm

faaliyetlerinden hangileri yapılmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Türkiye'de kırsal yerleşmelerden;

- sürekliliğine göre daimi,
- ekonomik fonksiyonuna göre tarım ve hayvancılık,
- kurulduğu yere göre yer şekilleri sade olan

yerleşme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mezra B) Çiftlik C) Divan
D) Oba E) Dalyan

4. Kırsal yerleşmelerde genel olarak doğal çevrede yaygın olan yapı malzemeleri kullanılır

Buna göre;

- I. Batı Karadeniz Bölümü'nde ahşap,
- II. İç Anadolu'da kerpiç,
- III. Doğu Anadolu'da taş

meskenlerinden hangileri doğru verilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

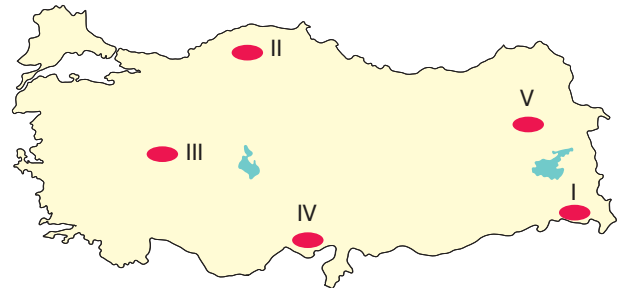
- 5.

Oba
Dam
Yayla
Ağıl
Kom

Yukarıdaki kır yerleşmeleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geçici köy altı yerleşmeleridir.
B) Genellikle yazın kullanılır.
C) Çoğunlukla hayvancılık yapılır.
D) Sabit yerleşme üniteleri bulunmaz.
E) Yüksek ve engebeli arazilerde yaygındır.

- 6.

Yukarıdaki haritada numaralandırılmış yerlerin hangisinde kırsal nüfus oranı daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıda kırsal yerleşmelerle ilgili verilen özelliklerden hangisi yanlıştır?

- A) Kırsal yerleşmeler; genelde kasaba, köy ve köyden küçük kırsal yerleşmelerden oluşmaktadır.
- B) Geçimlerini genellikle tarım, hayvancılık, ormancılık, balıkçılıktan sağlarlar.
- C) Kırsal yerleşmelerin bir kısmı sürekli bir kısmı da geçicidir.
- D) Türkiye'de kır yerleşmeleri; toplu ve dağınık yerleşme dokusuna sahiptir.
- E) Türkiye'de nüfusun yarısından fazlası kırsal yerleşmelerde yaşar.

8. İç Anadolu'da toplu yerleşmelerin oluşmasında,

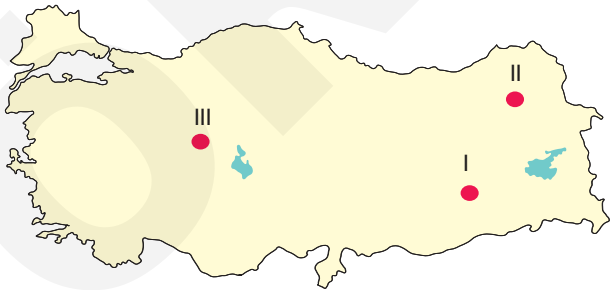
- I. su kaynaklarının az olması,
- II. arazinin sade olması,
- III. bahçe tarımı yapılması

etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Coğrafya öğretmeni Hakan Bey, tahtaya çıkardığı üç öğrenciye üç köy altı yerleşmesinin yaygın olduğu yeri haritadan göstermelerini istemiştir.

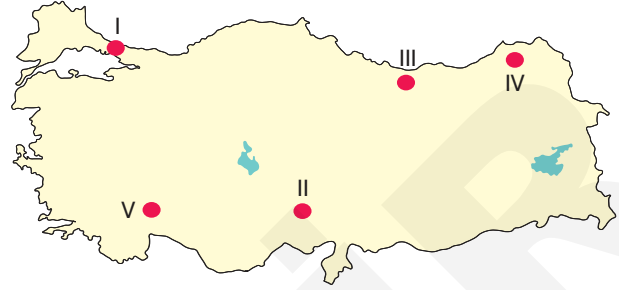
Selin'e mezra, Erdem'e dam ve Deniz'e ise ağıl yerleşmelerini sormuştur. Öğrencilerden Selin I, Erdem II ve Deniz III numaralı yerleri göstermiştir.

Buna göre köy altı yerleşmelerinden hangilerinin yeri haritada yanlış göstermiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

10. Yayla yerleşmeleri yükseltinin fazla olduğu yerlerde yaygın olan geçici köy altı yerleşmeleridir.

Buna göre haritada numaralandırılan alanlardan hangisinde yayla yerleşmeleri bulunmaz?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11. Türkiye'de yer alan kır yerleşmeleri daimi ve geçici olmak üzere iki kısma ayrılır.

Buna göre yukarıdaki haritada verilen kır yerleşmelerinden hangileri geçici yerleşmeler arasındadır?

- A) Dam ve Çiftlik
- B) Mahalle, Yayla ve Kom
- C) Yayla, Dam ve Kom
- D) Çiftlik ve Yayla
- E) Mahalle ve Çiftlik

12. Kırsal yerleşmelerin toplu ve dağınık dokulu olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) İklim özellikleri
- B) Yüzey şekilleri
- C) Su kaynakları
- D) Jeolojik yapı
- E) Ekonomik faaliyet türleri

1. Günümüzde kentler küreselleşmenin etkisiyle, kuruluş amaçları olan insanların bir arada güven içinde yaşadıkları yerler olmaktan çıkmış, insanların daha hızlı hareket ettikleri ve daha hızlı çalıştıkları mekana dönüşmüştür. Bu durum kentlerde tüm hayat tarzımızı değiştirmiştir.

Kentlerdeki söz konusu olumsuz duruma karşı kurulan Cittaslow (sakin şehir) şehirlerinin felsefesi aşağıdaki-lerden hangisi olamaz?

- A) Yavaş yemek
B) Sürdürülebilir kalkınma
C) Kent ruhu
D) Çok kazanmak
E) Yavaş yaşam

2. Türkiye'ye 2011 yılında sonra yaşanan mülteci göçleri hangi ilimizdeki demografik yapıyı daha fazla değiştirmiştir?

- A) Ardahan B) Muğla C) Gaziantep
D) Eskişehir E) Balıkesir

3. Aşağıdaki tabloda bazı şehirlerin belirgin olan fonksiyonları verilmiştir.

Şehir	Fonksiyon
Oxford	Eğitim
Ottawa	İdari
Kudüs	Dini
Essen	Sanayi
Hamburg	Maden

Tabloda hangi şehrin fonksiyonu yanlış verilmiştir?

- A) Oxford B) Ottawa C) Kudüs
D) Essen E) Hamburg

4. Dünyada yağışın fazla olduğu yerlerle aşağıdaki doğal kaynakların hangisinin dağılışı paralellik gösterir?

- A) Dağlar
B) Madenler
C) Ormanlar
D) Yerleşmeler
E) Verimli toprak

5. Aşağıdaki tabloda şehirlerin gelişimi ve şehirleşme hareketleriyle ilgili bilgiler verilmiştir.

I	Yaklaşık 10 000 yıl önce insanların tarımsal faaliyetlere başlaması göçebe hayata geçmeyi kolaylaştırmıştır.
II	Roma'nın küresel çapta etki alanı oluşturmasında idari ve dini fonksiyonu etkili olmuştur.
III	Küresel etkiye sahip şehirlerin büyük bir bölümü Kuzey Yarımküre'de yer almaktadır.
IV	Taşkent, Buhara ve Semerkant, Özbekistanda yer alan önemli Türk-İslam şehirleridir.
V	Bursa, Sinop, Ordu ve Adana önemli liman şehirleridir.

Tablodaki bilgilere bakıldığında hangilerinde hata yapıldığı söylenebilir?

- A) I ve III B) I ve V C) II, IV ve V
D) II, III ve V E) IV ve V

6. Günümüzde küresel iklim değişikliğinin en önemli nedeni fosil yakıt kullanımındır.

Buna göre, küresel ısınmanın etkisini azaltmak için;

- I. doğal gaz,
II. gel – git,
III. jeotermal

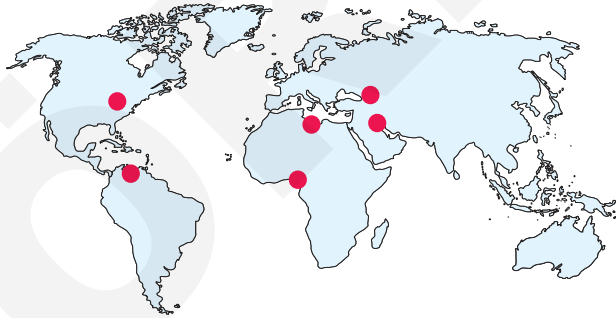
enerji kaynaklarından hangileri kullanılmalıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Aşağıdaki ülkelerden hangisi nüfus politikası olarak nüfusun niteliğini iyileştirmeyi amaçlamaktadır?

- A) Hollanda B) Hindistan C) Arjantin
D) Japonya E) Çin

8. Aşağıdaki haritada bazı alanlar farklı renklerle gösterilmiştir.

Belirtilen bu alanlar aşağıdaki doğal kaynaklardan hangisinin üretim bölgesidir?

- A) Taşkömürü B) Orman
C) Petrol D) Tarım
E) Balıkçılık

9. Aşağıdakilerden hangisi doğal koşulların üretim faaliyetleri üzerindeki etkisine örnek olarak gösterilemez?

- A) Yaz aylarının kurak geçtiği yerlerde pamuk tarımının yapılması
B) Eğimin fazla olduğu yerlerde hidroelektrik üretimin artması
C) Nüfusun fazla olduğu yerlerde sanayi üretiminin fazla olması
D) Meraların fazla olduğu yerlerde et ve süt üretiminin fazla olması
E) Gemi üretiminin ılıman iklim bölgelerinde yapılması

10. Aşağıdaki tabloda tarihsel süreçte ekonomik faaliyetler verilmiştir.

DÖNEM	Etkin Ekonomik Faaliyet	Ekonominin Temel Gücü	Yaşam
Paleolitik	I	Ham madde	Göçebe
Neolitik	Tarım ve hayvancılık	Ham madde	II
Sanayi Devri	Sanayi ve ticaret	III	Kentler
Bilgi Çağı	Hizmet, bilgi, iletişim	Teknoloji	Kentler

Tabloda I, II ve III ile boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri yazılmalıdır?

	I	II	III
A)	Tarım ve hayvancılık	Kasabalar	Ham madde
B)	Avcılık ve toplayıcılık	Köyler	Enerji ve ulaşım
C)	Avcılık ve toplayıcılık	Göçebe	Ham madde
D)	Madencilik	Kentler	İş gücü
E)	Ormancılık	Köyler	Enerji

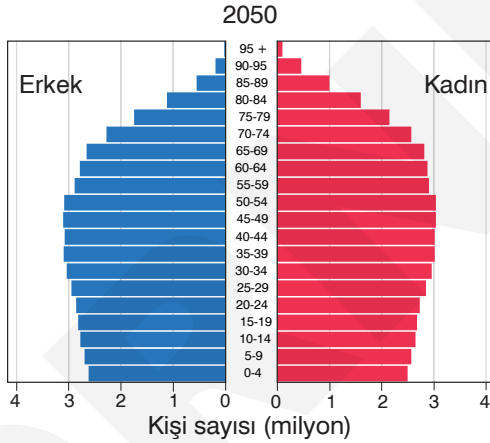
1. Ülkelerin nüfus politikaları uygulamalarının amaçları arasında;

- I. nüfusun niceliğini iyileştirmek,
- II. nüfusun dağılımını dengelemek,
- III. nüfusunun niteliğini geliştirmek

olgularından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. Aşağıda Türkiye'nin 2050 yılındaki nüfus projeksiyonu gösterilmiştir.

Bu projeksiyona bakılırsa Türkiye'de nüfus yapısıyla ilgili gelecekte aşağıdakilerden hangisinin yaşanması beklenmez?

- A) Doğurganlığın artması
B) Demografik yatırımların azalması
C) Orta yaşın yükselmesi
D) Yaşlı nüfus oranının artması
E) Yaşlı nüfusta kadın nüfusunun erkek nüfustan fazla olması

3. Bilimsel çalışmaların artmasıyla teknolojinin hükmettiği bir tarihsel dönüştürmenin içindeyiz. Bilim ve teknoloji alanındaki hızlı yükseliş her alanı etkilediği gibi ekonomiyi de etkilemektedir.

Buna göre aşağıdaki çalışmalardan hangisi geleceğin ekonomisi ile ilgili değildir?

- A) Uzay madenciliği
B) Robotik kodlama
C) Yapay zeka
D) Makineleşme
E) Yazılım ve bilişim

4. Türkiye nüfus yapısında gelecekte;

- I. genç nüfus oranı,
- II. çalışanların yaş ortalaması,
- III. ortalama ömür

gibi özelliklerden hangilerinde artış beklenmez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

5. Kırsal kesimden yoğun göç alan bir şehirde;

- I. fabrikaların şehir içinde kalması,
- II. hane başına düşen çocuk sayısının artması,
- III. ekonomik faaliyetlerin çeşitlenmesi

durumlarından hangilerinin gerçekleşmesi beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

6. Nüfus bilimciler özellikle az gelişmiş ülkelerde nüfus artış hızının devam etmesinin, hatta artmasının birçok probleme kaynak teşkil edeceğini öngörmektedir.

Nüfus bilimcileri böyle bir öngörüye götüren temel dayanak noktası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İş gücü ihtiyacının karşılanamayacağı düşünülmesi
B) Kişi başına düşen milli gelirin azalması ile sosyal problemlerin yaşanacağını düşünülmesi
C) Doğal kaynakların tamamen biteceği endişesinin bulunması
D) Ülkenin yoğun göç vermek durumunda kalacağını beklenmesi
E) Nüfus dağılışının dengesiz olacağını beklenmesi

7. Aşağıdaki ülkelerden hangisi diğerlerinden farklı bir nüfus politikası uygular?

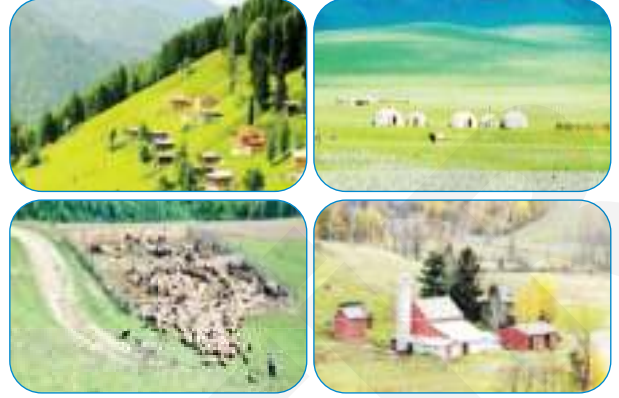
- A) Hindistan B) İngiltere C) Japonya
D) Güney Kore E) İtalya

8. ➤ İnsanı toprağa ve yerleşik düzene bağlayanI..... toplumuna geçiştir.
➤ Kitleli üretim, tüketim ve eğitimin önemli olduğuII..... toplumuna geçiştir.
➤ Kitleli refahın, bilginin ve nitelikli insanın önem kazandığıIII..... toplumuna geçiştir.

İnsanlık tarihinde sosyal ve ekonomik açıdan gelişim aşamaları olan I, II ve III numaralı yerlere aşağıdakilerden hangileri yazılmalıdır?

	I	II	III
A)	tarım	teknoloji	sanayi
B)	tarım	sanayi	teknoloji
C)	sanayi	tarım	teknoloji
D)	teknoloji	sanayi	tarım
E)	teknoloji	kapsül kuleler	sanayi

9. Aşağıda Türkiye'de köy altı yerleşmeleri ile ilgili görseller verilmiştir.

Görsellerdeki yerleşmelerle seçeneklerdeki yerleşmeler eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Ağıl B) Oba C) Yayla
D) Kom E) Çiftlik

10. Dünya nüfusunun artması ile küresel gıda ihtiyacının karşılanması için bilim insanları çözüm olarak dikey çiftçilik modelini geliştirmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamaya göre görseldeki dikey çiftçiliğin harita üzerinde belirtilen yerlerden hangisinde yaygınlaşması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Türkiye'de 1923 yılından günümüze kadar uygulanan ekonomi politikalarının ortak amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Dengeli bir gelir dağılımı sağlamak
- B) İstikrarlı bir büyüme sağlamak
- C) İstihdamı artırarak işsizliği azaltmak
- D) Ham maddesi yurt dışında olan sanayi kollarını geliştirmek
- E) Doğal ve beşerî kaynakları etkili olarak kullanmak

2. > Sümerbank kuruldu

- > 1.Beş Yıllık Sanayi Planı uygulandı
- > Devletçilik politikası uygulandı

Yukarıdaki çalışmalar aşağıdaki ekonomik politika dönemlerinin hangisine aittir?

- A) 1923 – 1930 Dönemi
- B) 1930 – 1950 Dönemi
- C) 1950 – 1960 Dönemi
- D) 1960 – 1980 Dönemi
- E) 1980 ve sonrası

3. I. Serbest piyasa ekonomisine geçilmiştir.
II. Planlı kalkınma dönemleri başlamıştır.
III. Devletin ekonomik yapısı milliyetçi ve liberal özellikte olması benimsenmiştir.
IV. Devletçilik yoluyla sanayileşme süreci başlamıştır.

Yukarıda verilen ekonomik politika uygulamaları geçmişten günümüze doğru aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) I – II – III – IV
- B) II – III – IV – I
- C) III – IV – II – I
- D) IV – III – II – I
- E) IV – III – I – II

4. Aşağıdaki tabloda Türkiye'nin uyguladığı bazı politikalar ile bu politikaların yer alabileceği dönemler gösterilmiştir.

POLİTİKA		UYGULAMA DÖNEMİ	
I	Karma ekonomi politikası uygulandı.	a	1923 - 1930
II	İzmir İktisat Kongresi yapıldı.	b	1930 - 1950
III	Bölgesel kalkınma projeleri hazırlanmıştır.	c	1950 - 1960
IV	Alt yapı çalışmalarına önem verilmiştir.	d	1960 - 1980
V	Maden Tetkik Arama Enstitüsü (MTA) kuruldu.	e	1980 ve sonrası

Bu politika ve uygulama dönemleri aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

- A) I – a II – b III – c IV – d V – b
- B) I – b II – a III – d IV – c V – e
- C) I – c II – a III – e IV – b V – d
- D) I – d II – a III – e IV – c V – b
- E) I – e II – d III – c IV – b V – a

5. Türkiye'nin 1980 yılından sonra uyguladığı ekonomik politikalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Dışa açılma ve küresel ekonomi ile bütünleşme için düzenlemeler yapılmıştır.
- B) İhracata dayalı sanayi düzenlemeleri uygulanmıştır.
- C) Devletçilik ilkesiyle sanayileşme yoluna gidilmiştir.
- D) Bölgesel kalkınma projeleri uygulanmıştır.
- E) Bazı bölgelere gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi ve KDV muafiyeti getirilmiştir.

6. Aşağıda Türkiye'de uygulanan politikalar ve kurulan bazı tesisler verilmiştir.
- Tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi için aşar vergisi kaldırılmıştır.
 - Tekstil ürünlerinin üretimi ve ticaretini gerçekleştirmek üzere Sümerbank kurulmuştur.
 - Büyük sermayeli yatırımlar olan enerji, liman gibi projelerin devlet tarafından yapılması planlanmıştır.
 - Tarımda sulama ve enerji ihtiyacı için Atatürk Barajı yapılmıştır.

Bu politikaların ve tesislerin ait olduğu dönemler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	1923 - 1930	1930 - 1950	1950 - 1960	1980 ve sonrası
B)	1930 - 1950	1923 - 1930	1950 - 1960	1980 ve sonrası
C)	1923 - 1930	1950 - 1960	1930 - 1950	1980 ve sonrası
D)	1930 - 1950	1950 - 1960	1980 ve sonrası	1923 - 1930
E)	1950 - 1960	1923 - 1930	1930 - 1950	1980 ve sonrası

7. Cumhuriyet kurulduktan sonra, ekonomik kalkınmanın sağlanması için çeşitli çalışmalar yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi 1923 - 1932 dönemindeki ekonomi politikalarıyla ilgili değildir?

- Ziraat Bankası'ndan çiftçilere kredi sağlanmıştır.
- Aşar vergisi kaldırılmıştır.
- Karma ekonomi politikası benimsenmiştir.
- Tarımda makineleşme teşvik edilmiştir.
- Gümrük Kanunu çıkartılmıştır.

8 ve 9. soruları aşağıda verilen bilgi ve haritaya göre cevaplayınız.

Türkiye'de 2000 sonrasında belirtilen yatırımlar kapsamında girişimlerde bulunan firmalara devlet desteği sağlamak için 6 bölge ayrılmıştır. Bu bölgelerde 1'den 6.bölgeye doğru devlet desteği artırılmıştır.

YENİ YATIRIM TEŞVİK BÖLGELERİ

1. YATIRIM TEŞVİK BÖLGESİ	4. YATIRIM TEŞVİK BÖLGESİ
2. YATIRIM TEŞVİK BÖLGESİ	5. YATIRIM TEŞVİK BÖLGESİ
3. YATIRIM TEŞVİK BÖLGESİ	6. YATIRIM TEŞVİK BÖLGESİ

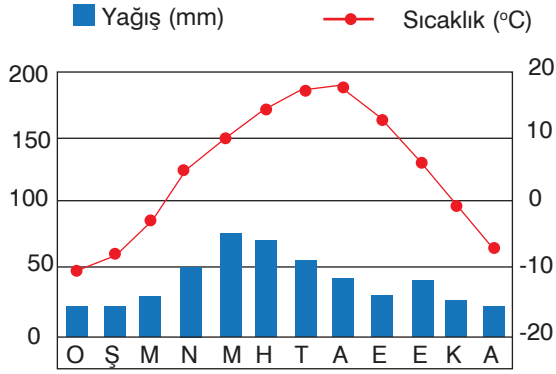
8. Buna göre, yatırım bölgeleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki bazı iller 6. teşvik bölgesinde yer almaktadır.
- Antalya, İzmir, Eskişehir, İstanbul illeri yatırım bakımından aynı bölge içerisinde bulunmaktadır.
- Büyükşehir belediyesine sahip olup 6. teşvik bölgesinde olan iller bulunmaktadır.
- Ege ve Marmara Bölgeleri'nde 5. ve 6. teşvik kapsamında il yoktur.
- Orta Anadolu'da 6 farklı yatırım teşvik bölgesi bulunmaktadır.

9. Aşağıdaki illerden hangisi yatırım desteği bakımından 1. yatırım bölgesinde yer almaz?

A) Muğla	B) İzmir	C) Eskişehir
D) Kocaeli	E) Mersin	

6. Aşağıda Türkiye'de yer alan bir bölgenin ortalama sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Grafiği verilen bu bölgede aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin yetiştirilmesi beklenmez?

- A) Tütün B) İncir C) Mısır
D) Ayçiçeği E) Fasulye

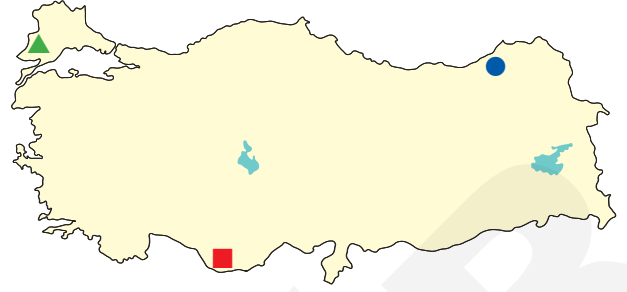
7. Aşağıdaki görselde Türkiye'de tarımı yapılan dört ürün verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu dört ürünün ortak özelliğidir?

- A) Kış ılıklığı istemeleri
B) Yetiştirme alanlarının kıyı kesimleri olması
C) Hasat ayının aynı olması
D) Dış ticarete önemli yere sahip olmaları
E) Anavatanlarının Türkiye olması

- 8.

Yukarıdaki haritada ▲ ■ ● sembelleri ile gösterilen yerlerde aşağıdaki tarım ürünlerinden hangilerinin da-ha fazla yetiştirildiği söylenebilir?

	▲	■	●
A)	Çeltik	Muz	Çay
B)	Ayçiçeği	Mısır	Fındık
C)	Tütün	Zeytin	Mısır
D)	Keten	İncir	Kenevir
E)	Buğday	Susam	Kivi

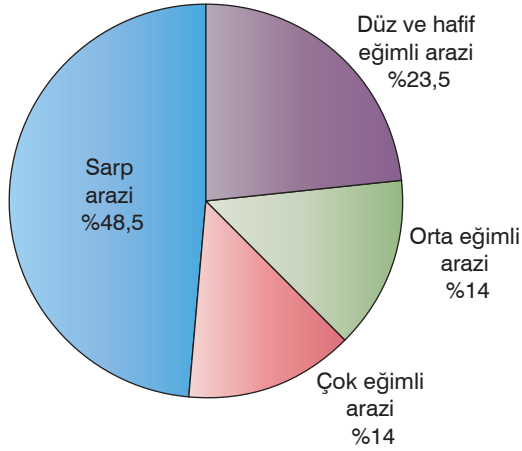
9. Aşağıdaki haritada bir tarım ürününün yetiştirildiği iller gösterilmiştir.

Bu tarım ürünü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Mısır B) Tütün C) İncir
D) Zeytin E) Pamuk

1. Aşağıda Türkiye'de eğim değerlerine göre arazi oranları verilmiştir.

Grafikteki verilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

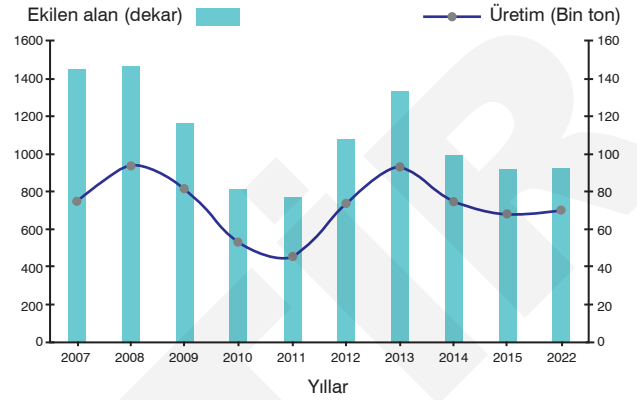
- A) Türkiye'de ormanlık alanlar geniş yer tutar.
 B) Türkiye'de yerleşme alanları düz ve eğimli arazilerde bulunur.
 C) Sarp arazilerin büyük bir bölümü Doğu Anadolu'da yer alır.
 D) Türkiye yüksek ve engebeli araziye sahip olduğu için tarıma uygun arazilerin amaç dışı kullanılmaması gerekir.
 E) Türkiye'de arazinin eğim derecesi batıdan doğuya doğru artış gösterir.

2. I. Haşhaş
 II. Mısır
 III. Tütün
 IV. Ayçiçeği

Yukarıdaki tarım ürünlerinden hangileri Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın verdiği özel izin ile sadece belirli yerlerde yetiştirilmektedir?

- A) I ve II
 B) I ve III
 C) I ve IV
 D) II ve III
 E) III ve IV

3. Aşağıda 2007 - 2022 yılları arasındaki tütün ekim alanı ve üretim miktarı verilmiştir.

Buna göre grafikteki veriler doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Üretim fazlası tütün, tüm dönemlerde ihraç edilmiştir.
 B) Ekim alanının azalmasının nedeni devlet kontrolünde yapılmasıdır.
 C) Ekim alanı ile üretim miktarı arasında paralellik vardır.
 D) İklim koşulları nedeniyle üretimde dalgalanmalar vardır.
 E) Tütün ekim alanları sürekli azalmıştır.

4. İnsan sağlığına ve çevreye zarar vermeyen, üretiminde kimyasal girdi kullanılmayan, üretimden tüketime kadar her aşaması kontrollü ve sertifikalı olan tarımsal üretim biçimidir.

Yukarıda açıklaması verilen tarım yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

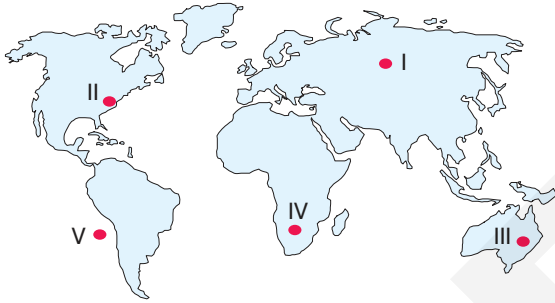
- A) Seracılık
 B) Turfanda sebzeçilik
 C) İntansif tarım
 D) Organik tarım
 E) Plantasyon tarımı

6. Nüfusun kalabalık olduğu yerler sanayi üretim alanlarıdır.

Aşağıdaki alanlardan hangisinde bu durum söz konusu değildir?

- A) Almanya
- B) Japonya
- C) Çin
- D) Nijerya
- E) ABD

7. Aşağıdaki harita üzerinde bazı üretim alanları gösterilmiştir.

Bu bölgelerde üretilen ürün eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I- Fosil yakıt
- B) II- Sanayi ürünleri
- C) III- Küçükbaş hayvan
- D) IV- Hizmet ürünleri
- E) V- Deniz ürünleri

8. I. Çin
II. İsveç
III. Almanya
IV. Avusturya

Günümüzde küresel ticaret üzerinde yukarıdaki ülkelerin hangilerinin payı daha fazladır?

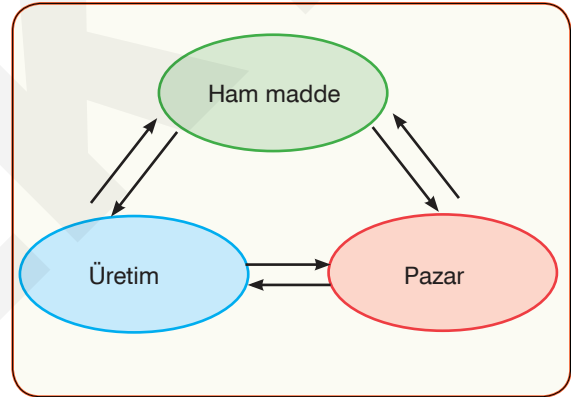
- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

9. Sanayinin lokomotifi olan demir - çelik sanayisinin enerji kaynağı kuşkusuz taş kömürüdür. Demir - çelik sanayisi gelişen ülkeler bu doğal kaynağı potansiyeli yüksek olan ülkelere ithalat yapar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi dünyanın önemli taş kömürü üreticilerinden biri değildir?

- A) ABD
- B) Rusya
- C) Çin
- D) Güney Afrika
- E) İspanya

10. Aşağıda küresel ticaretin üç elemanın ilişki ağı gösterilmiştir. Bu unsurlar arasındaki bağ, ticaret yollarıyla sağlanır. Denizaşırı ülkeler arasındaki ticarete ise boğazlar ve kanallar önemli geçiş alanlarıdır.

Buna göre, aşağıdaki boğaz veya kanallardan hangisinin ticaret potansiyeli diğerlerinden daha fazladır?

- A) Macellan
- B) Kiel
- C) Korint
- D) Bering
- E) Cebeli Tark

11. Aşağıdaki ülkelerden hangileri arasında petrole dayalı ticaretin gelişmesi beklenmez?

- A) Suudi Arabistan – Çin
- B) Nijerya – ABD
- C) Irak – Türkiye
- D) Mısır – Endonezya
- E) Cezayir – Fransa

7. Türkiye'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi jeopolitik konumunu daha az etkilemiştir?

- A) Enerji nakil hatlarının güzergahında bulunması
 B) Karadeniz ile Akdeniz ticaretini bağlayan boğazlara sahip olması
 C) Gelişmiş Avrupa ülkeleri ile enerji kaynaklarına sahip Orta Doğu ülkeleri arasında bulunması
 D) İklim çeşitliliğinin fazla olması
 E) Asya, Avrupa ve Afrika kıtaları arasında yer alması

8. I. Kafkaslar
 II. Orta Doğu
 III. İskandinavya
 IV. Gine Körfezi

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin jeopolitiği üzerinde etkili olan bölgeler arasında yer almaz?

- A) I ve II
 B) I ve III
 C) I ve IV
 D) II ve IV
 E) III ve IV

9. Aşağıdaki tabloda ülkemizin çevresinde gerçekleşen siyasi olayların ülkemizi etkileme durumu verilmiş. Ancak her iki grupta bir hata yapılmıştır.

Doğrudan ilgilendiren sorunlar	Dolaylı olarak ilgilendiren sorunlar
Batı Trakya	Kosova
Filistin	Dağlık Karabağ
Ege Denizi kıta sahanlığı	Doğu Avrupa
Suriye	Kıbrıs Adası
Irak	Afganistan

Tablodaki siyasi sorunlardan hangileri karşılıklı yer değiştirirse bu hata giderilmiş olur?

- A) Batı Trakya – Dağlık Karabağ
 B) Filistin – Kıbrıs Adası
 C) Ege Denizi kıta sahanlığı – Doğu Avrupa
 D) Suriye – Afganistan
 E) Irak – Kosova

10.

Jeopolitiğe etki eden yukarıdaki unsurlardan hangisi zamanla değişiklik göstermez?

- A) I
 B) II
 C) III
 D) IV
 E) V

11.

- K- Suriye'deki iç çatışmaların neticesinde ortaya çıkan mülteci sorunu Türkiye'yi doğrudan etkilemiştir.
 L- Türkiye'nin Irak sorununun temelini, küresel ve bölgesel güçlerin doğrudan ya da dolaylı destekledikleri PKK terör örgütü oluşturur.
 M- Türkiye Yunanistan ile, Batı Trakya, kıta sahanlığı ve adalarla ilgili sorunlar yaşamaktadır.

Yukarıda belirtilen sorunların yaşandığı ülkeleri haritadaki konumları ile eşleştirdiğimizde aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

	K	L	M
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	II	III	I
E)	III	II	I

1. Aşağıdaki haritada Osmanlı Devleti'nde II. Selim Dönemi'nde yapılması planlanan Don-Volga Kanal Projesi gösterilmiştir.

Bu proje gerçekleşseydi bölgede aşağıdaki durumlardan hangisi ortaya çıkmazdı?

- A) Osmanlı Devleti'nin bölgede hakimiyet alanı genişlerdi.
 B) Türk Kültür Havzası, ekonomik ve sosyal olarak birleşirdi.
 C) Hazar'daki gemiler Karadeniz üzerinden açık denizlere ulaşırdı.
 D) Asya ve Avrupa kıtaları arasındaki ticaret artardı.
 E) İpek Yolu önemini kaybederdi.

2.

Türk kültürünün "kültür ocağı" veya "kaynak yeri" olan Orta Asya'da arkeolojik kazılarda yukarıdaki eserlerden hangisine rastlamak mümkün değildir?

- A) I ve II
 B) I ve IV
 C) II ve III
 D) II ve IV
 E) III ve IV

3. Coğrafya öğretmeni Hakkı bey, Türk Kültür Havzası konusunu anlattıktan sonra konunun öğrenilme derecesini ölçmek için; "Türk Kültür Havzası ile ilgili neler öğrendiniz?" şeklinde soruya öğrenciler aşağıdaki cevapları vermiştir

Salim: Türk Kültürü'nün izlerini günümüzde Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarında görebiliriz.

Şeyma: Günümüzde Türk Kültürü havzasının yayıldığı sahada bağımsız devletlerin yanı sıra özerk ve topluluklar halinde yaşayan, aynı dil, din, tarih ve kültüre sahip soydaşlarımız bulunmaktadır.

Rıfat: Türk Kültürü'nün izlerini ve coğrafi derinliğini 20° doğu boylamında; Macaristan'daki Gül Baba Tekkesi'nden doğuda 100° doğu boylamındaki tarım havzasına; güneyde Somali-Etiyopya-Sudan'dan kuzeyde Sibiryaya'ya kadar olan sahada görmek mümkündür.

İpek: Orta Asya'da yaşanan kuraklığa bağlı olarak yaşanan göçler sonucu Türk Kültürü İskandinavya ve Batı Avrupa'ya kadar ulaşmıştır.

Yasin: Türklerin İslamiyet'i kabul etmesiyle birlikte Türk Kültürü havzası genişlemiştir.

Buna göre öğrencilerden hangisinin Türk kültür havzası ile ilgili verdiği bilgi yanlıştır?

- A) Salim
 B) Şeyma
 C) Rıfat
 D) İpek
 E) Yasin

4.

	Ülke	Eser
I	Macaristan	Gül Baba Tekkesi
II	Azerbaycan	Atatürk Heykeli
III	Hindistan	Taç Mahal
IV	Bosna Hersek	Mostar Köprüsü
V	Türkiye	Göbeklitepe

Yukarıdaki Türk Kültürü'ne ait eser ve ülke eşleştirmelerinden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I
 B) II
 C) III
 D) IV
 E) V

1. Aşağıdakilerden hangisi gelişmiş ülkelerin özelliği değildir?

- A) Enerji tüketimi fazladır.
- B) Sanayi ürünleri ihracatı fazladır.
- C) Çalışanların yaş ortalaması düşüktür.
- D) Ham madde dış alımı fazladır.
- E) Kişi başı demir ve kâğıt tüketimi fazladır.

2. I. Nüfus yoğunluğu
II. Bebek ölüm oranı
III. Okuryazar oranı
IV. Kadın-erkek nüfus oranı

Yukarıda verilen kriterlerden hangisi bir ülkenin gelişmişlik düzeyini göstermez?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

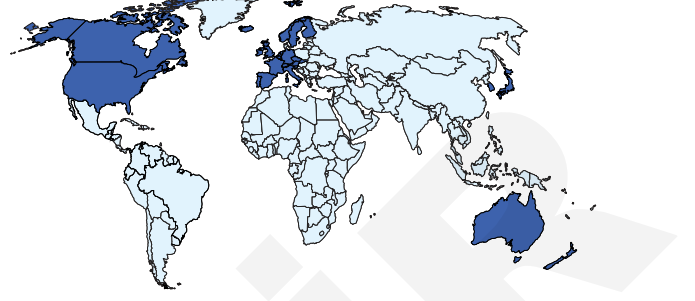
3. Gelişmişliğin bir göstergesi olan ekonomik gelişmeye ek olarak insani gelişim kriterleri de önemlidir.

Haritadaki numaralandırılan ülkelerden hangisi ekonomik gelişmişliğe rağmen insani gelişim kriterleri yetersiz olduğu için gelişmiş ülke olarak kabul edilmez?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4.

Yukarıdaki haritada koyu renkle gösterilen ülkelerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü üyeleri olmaları
- B) Gelişmişlik düzeyinin yüksek olması
- C) Okyanusa kıyılarının bulunması
- D) Genç nüfus oranlarının fazla olması
- E) Nüfus yoğunluklarının fazla olması

5. Ulaşım faaliyetlerinin geliştiği yerlerde ticari faaliyetler de gelişme gösterir.

Bu bilgiye göre;

- I. Orta Afrika,
- II. Kuzey Amerika,
- III. Orta Asya,
- IV. Batı Avrupa

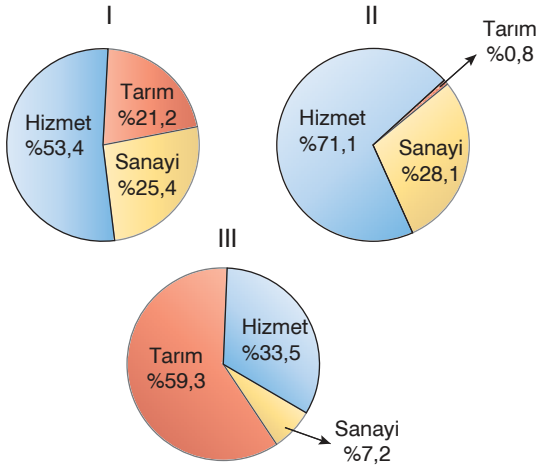
verilen yerlerin hangilerinde dağıtım faaliyetlerinin yaygınlığına bağlı olarak ekonominin daha fazla geliştiği söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

6. Aşağıdakilerden hangisi ülkelerin gelişmişliğini etkileyen beşerî unsurlar arasında gösterilemez?

- A) İş gücü
- B) Toprak özellikleri
- C) Ulaşım
- D) Altyapı yeterliliği
- E) Doğal kaynak kullanımı

7. Ülkelerin gelişmişlik durumunu gösteren ölçütlerden biri de çalışan nüfusun sektörlere göre dağılışıdır. Aşağıda üç farklı ülkede çalışan nüfusun sektörlere dağılımı verilmiştir.

Buna göre numaralanmış grafikler aşağıdaki ülkelerden hangilerine ait olabilir?

	I	II	III
A)	Almanya	Pakistan	Somali
B)	Pakistan	Almanya	Somali
C)	Somali	Almanya	Pakistan
D)	Somali	Pakistan	Almanya
E)	Pakistan	Somali	Almanya

8. Coğrafya öğretmeni Selçuk bey, öğrencilerine İnsani Gelişme Raporu'ndaki temel ölçütler nelerdir? sorusunu yöneltmiş, öğrencilerden aşağıdaki cevapları almıştır.

Gökhan: Siyasi özgürlük

Merve: Satın alma gücü

Özlem: Okullaşma oranı

Levent: Eğitim ve yaşam düzeyi

Elif: Nüfus yoğunluğu

Buna göre hangi öğrencinin verdiği cevap İnsani Gelişme Raporu'nda yer almaz?

- A) Gökhan B) Merve C) Özlem
D) Levent E) Elif

9. Birleşmiş Milletler'in yaptığı sınıflamaya göre gelişmişlik seviyesi için temel ölçüt kişi başına düşen milli gelirdir.

- I. Norveç
II. Avustralya
III. Nijer
IV. Tunus

Verilen ülkelerde kişi başına düşen milli gelir fazladan aza doğru aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

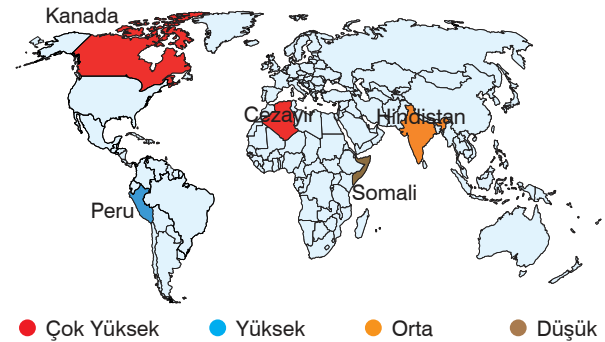
- A) I – II – III – IV B) I – II – IV – III
B) I – IV – II – III D) II – I – IV – III
E) II – IV – I – III

10. Ülkelerin ekonomik özelliklerinin farklı olması üzerinde hem doğal ortam şartları hem de beşerî faktörler etkili olmaktadır.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinin doğal ortam şartları yetersiz olmasına rağmen beşerî faktörlerini etkin kullanarak gelişmiş ülkeler arasında yer almıştır?

- A) ABD B) Japonya C) Çin
D) Rusya E) Avustralya

11. Aşağıda bazı ülkelerin 2022 yılındaki İnsani Gelişme Endeksi'nde yer aldığı yer farklı renklerle gösterilmiştir. Ancak bir ülkenin İnsani Gelişme Endeksi'ndeki yeri yanlış verilmiştir.

Buna göre hangi ülkenin İnsani Gelişme Endeksi'ndeki yeri yanlış verilmiştir?

- A) Kanada B) Peru C) Cezayir
D) Somali E) Hindistan

1. Gelişmiş ülkelerin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kişi başına düşen milli gelir yüksektir.
- B) Nitelikli iş gücü fazladır.
- C) Gelir dağılımı daha dengelidir.
- D) Tarımda geleneksel yöntemler kullanılır.
- E) Nüfus artış hızı düşüktür.

2. I. Sermaye birikiminin yeterli olması
II. Çalışanların yaş ortalamasının yüksek olması
III. Teknolojik alt yapının gelişmiş olması
IV. Doğal kaynak bakımından zengin olması

Yukarıda verilen özelliklerden hangileri Japonya'nın gelişmişlik nedenleri arasında gösterilemez?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I ve IV
- D) II ve IV
- E) III ve IV

3. Aristo, doğal kaynak potansiyeli ile gelişmişliği; "Doğal zenginlikleri kısıtlı olan bölgelerde, devlet kurmak zordur. Kurulan devletler uzun süreli değildir." cümlesi ile ifade etmiştir.

Aşağıdaki ülkelerden hangisi yukarıdaki yargının aksine doğal kaynak bakımından yetersiz olmasına rağmen gelişmiştir?

- A) Japonya
- B) Amerika Birleşik Devletleri
- C) Rusya
- D) Kanada
- E) Almanya

4. Aşağıdaki tabloda bazı ülkelerin özellikleri gösterilmiştir.

a	Nüfus artış hızı yüksektir.
b	Altyapı gelişmiştir.
c	Kentsel nüfus oranı fazladır.
d	Gelir dağılımı dengesizdir.
e	Toplumun geneli çekirdek aileden oluşur.
f	Doğum ve ölüm oranları yüksektir.

Bu özelliklerin gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere göre eşleştirmesi aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	Gelişmiş Ülkeler	Gelişmekte Olan Ülkeler
A)	a - b - c	d - e - f
B)	b - c - d	a - e - f
C)	b - c - e	a - d - f
D)	b - c - f	a - d - e
E)	c - e - f	a - b - d

5. Aşağıdaki haritada Brandt Hattı (kuzey ve güney ayrımı) ile gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin sınırı gösterilmiştir.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisi diğerlerine göre farklı gelişmişlik bölümünde yer alır?

- A) Kanada
- B) İspanya
- C) Avustralya
- D) Peru
- E) Japonya

6. Aşağıdaki ülkelerden hangisi ekonomisi hızla büyümesine rağmen insani gelişim endeksi istenilen düzeyde gelişmemiştir?

- A) Almanya B) Norveç C) Çin
D) Şili E) Meksika

7. Gelişmiş ülkelerde aktif nüfusun %10'undan azı tarım sektöründe istihdam edilmesine rağmen tarımsal üretim ve verim fazladır.

Gelişmiş ülkelerin tarımsal verimin fazla olması,

- I. tarımın modern yöntemlerle yapılması,
II. nadas uygulamasının yapılması,
III. tarımsal üretimin doğal koşullara bağlı olması,
IV. ticari tarımın gelişmesi

etkenlerinden hangilerine bağlanabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

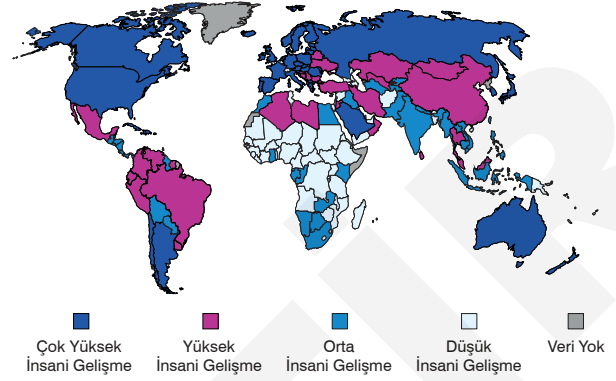
8. Aşağıdaki tabloda üç farklı ülkenin 2022 yılı İnsani Gelişim Endeksi sıralaması gösterilmiştir.

Sıra	Ülke	İnsani Gelişim Endeksi (0-1)
1	I	0,957
9	II	0,949
71	III	0,820

Buna göre, ülkelerin İnsani Gelişim Endeksi dikkate alındığında I, II ve III numaralı yerlere aşağıdaki ülkelerden hangileri yazılmalıdır?

	I	II	III
A)	Danimarka	Gürcistan	Libya
B)	Kanada	İsviçre	Brezilya
C)	Norveç	İzlanda	Türkiye
D)	Çin	İrlanda	Slovakya
E)	ABD	Mısır	Polonya

9 ve 10. soruları aşağıdaki haritaya göre cevaplayınız.

Yukarıda 2016 yılı İnsani Gelişim Endeksi haritası verilmiştir.

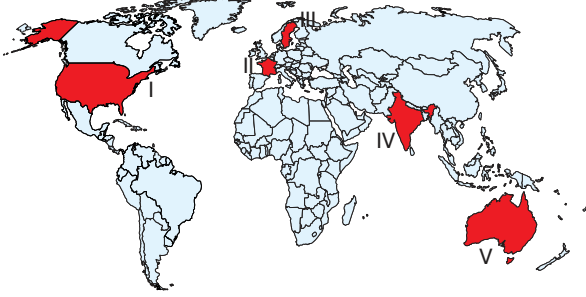
9. Aşağıdaki ülkelerden hangisi yüksek insani gelişim grubu ülkeleri arasında yer almaz?

- A) Türkiye B) Brezilya C) Çin
D) Libya E) Pakistan

10. Aşağıdaki ülkeler gelişmişliğine göre ikiye ayrılmış gruplandırıldığında hangisi ikili grubun dışında kalır?

- A) Kanada B) İran C) Çin
D) Avustralya E) Mısır

1. Ülkelerin gelişmişlik düzeylerini gösteren verilerden biri de ticaret hacmidir. Sanayileşmiş ülkelerde ihracat ve ithalat toplamını ifade eden dış ticaret hacmi fazladır.

Buna göre ülkelerin gelişmişlik düzeyleri göz önüne alındığında haritada numaralandırılan ülkelere hangisinin ticaret hacminin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Çin, son yirmi yılda gerçekleştirdiği reformlarla Dünya ekonomisinin en önemli güçlerinden biri haline gelmiştir. Çin'in bu atılımının temelinde ise ekonomik büyümedeki belirgin başarısı yatmaktadır.

Çin'in ekonomik olarak hızlı yükselişe geçmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi en azdır?

- A) Ar-Ge çalışmalarına önem vererek ucuz, verimli kaliteli ürünler üretmeye başlaması
B) Ülke içinde sanayi kalkınma bölgeleri oluşturması
C) Sınır komşularının fazla olması
D) Altyapı çalışmalarına önem vermesi
E) Gümrük vergilerini kademeli olarak azaltıp yabancı yatırımcılara büyük kolaylık sağlaması

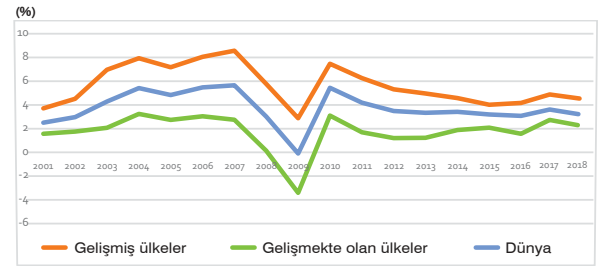
3. Gelişmiş ülkelerde okuryazarlık oranı gelişmekte olan ülkelere göre fazladır.

- I. İspanya
II. İsveç
III. Nijer
IV. Hindistan

Yukarıdaki ülkelerin gelişmişlik düzeyleri dikkate alındığında bu ülkelerin okuryazar oranı fazla olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) I – II – III – IV
B) I – II – IV – III
C) II – I – III – IV
D) II – I – IV – III
E) II – III – I – IV

4. Aşağıdaki grafikte gelişmişlik seviyesine göre küresel büyüme oranları verilmiştir.

Grafikteki veriler dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) 2007 - 2009 döneminde tüm dünyayı etkileyen ekonomik sorunlar yaşanmıştır.
B) Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde küresel büyüme oranları paralellik gösterir.
C) Küresel büyümenin en fazla olduğu yıl 2007 yılıdır.
D) 2009 - 2014 yılları arasında dünya ekonomisi sürekli büyümüştür.
E) Gelişmekte olan ülkelerde küresel büyüme oranı sürekli dünya ortalamasının altında gerçekleşmiştir.

5. Aşağıdaki ülkelerin hangisinin dış alımında ham madde ürünlerinin payı diğerlerinden daha fazladır?

- A) Tunus B) Ukrayna C) Hollanda
D) Meksika E) Özbekistan

6. Aşağıda ekonomisi yeterince gelişmemiş bazı ülkeler verilmiştir.

- Nijerya
- Kazakistan
- Şili

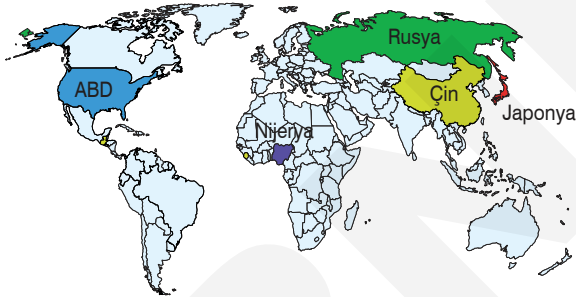
Bu ülkelerin ekonomilerinin gelişmemesinde;

- I. Güney Yarım Küre'de yer alması,
- II. teknolojik gelişmelerin yetersiz olması,
- III. ham madde kaynaklarının az olması

verilerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

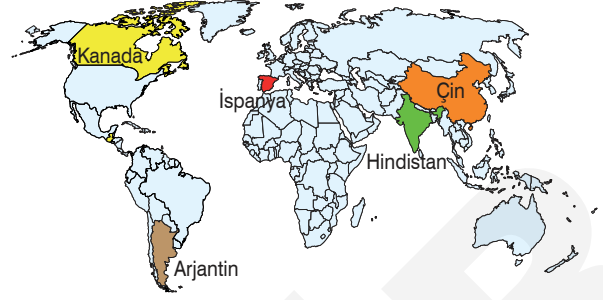
7.

Yukarıdaki haritada numaralandırılan ülkelerin doğal kaynak ve ekonomi ilişkisi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Japonya doğal kaynak yönünden fakir olmasına rağmen ihtiyacı olan ham maddeleri dışarıdan alarak sanayileşen bir ülkedir.
B) Nijerya doğal kaynak yönünden zengin olmasına rağmen yetersiz teknolojiden dolayı sanayileşememiştir.
C) Rusya sahip olduğu zengin enerji kaynaklarını yüksek teknoloji ile üreterek dünya pazarlarına vermektedir.
D) Çin sahip olduğu doğal kaynakları ve ucuz iş gücünü kullanarak sanayileşmiştir.
E) ABD yetersiz doğal kaynağına rağmen teknoloji ve nitelikli elemanları ile sanayileşmiştir.

8.

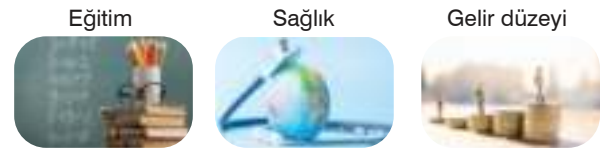
Yukarıdaki haritada gösterilen ülkelerden hangisinde iklim koşullarının ekonomik faaliyetler üzerindeki olumsuz etkisi daha fazladır?

- A) Kanada B) İspanya C) Çin
D) Hindistan E) Arjantin

9. Aşağıdakilerden hangisi gelişmiş ülkelerin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Ham madde ithalatının fazla olması
B) Nitelikli iş gücüne ihtiyaç duyması
C) Hizmet sektöründe çalışanların oranının fazla olması
D) Endüstri kuruluşlarının belirli alanlarda yoğunlaşması
E) Değişim ve yeniliğe açık olmaları

10. Aşağıdaki görselde insani gelişme endeksinin kullandığı gelişme kategorileri gösterilmiştir.

Buna göre;

- I. Meksika,
- II. Norveç,
- III. Avustralya,
- IV. İran

verilen ülkelerden hangilerinde insani gelişim endeksi daha yüksektir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Petrol ve doğal gaz kullanımının arttığı günümüzde bu kaynaklara sahip ülkeler önemli gelir elde etmektedir. Ancak bu kaynakların taşınması sırasında büyük yatırımlara gereksinim duyulmaktadır.

Aşağıdaki bölgelerden hangisi, taşıma sırasında diğer bölgelere göre dezavantajlı konumda yer almaktadır?

- A) Meksika Körfezi çevresi
- B) Basra Körfezi çevresi
- C) Hazar Gölü çevresi
- D) Kuzey Afrika bölgesi
- E) Güneydoğu Asya bölgesi

2. Enerji, tarih boyunca üretim ve ulaşım amaçlı kullanılmıştır. Sanayi Devrimi'nden sonra enerji kaynaklarının önemi daha da artmıştır.

Buna göre aşağıdaki geçmişten günümüze enerji kaynaklarının önemini artıran gelişmelerden hangisi yanlış verilmiştir?

- A) Madenlerin eritilmesi – Ormanlar
- B) Dinamonun bulunması – Su gücü
- C) Buhar makinesi – Kömür
- D) Otomobil – Petrol
- E) Nükleer santral – Doğal gaz

3. Körfez ülkeleri dünya enerji kaynakları yönünden zengin bir bölgede bulunur.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisi Körfez ülkeleri arasında yer almaz?

- A) Irak
- B) Kuveyt
- C) Yemen
- D) Suudi Arabistan
- E) BAE

4.

Yukarıdaki haritada konumları gösterilen su yollarından hangileri, petrol taşımacılığı açısından kilit noktadadır?

- A) Panama Kanalı
- B) Cebelitarık Boğazı
- C) Hürmüz Boğazı
- D) Malakka Boğazı
- E) Bering Boğazı

5. Petrol ve doğal gazın çıkarıldığı yerlerden tüketildiği alanlara ulaştırılmasında boru hatları kullanılmaktadır.

- I. Bakü – Tiflis – Ceyhan
- II. Kerkük – Yumurtalık
- III. Mavi akım
- IV. TANAP

Türkiye sınırları içerisinde geçen yukarıdaki boru hatlarından taşınan doğal kaynaklar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Petrol	Doğal gaz
A)	I ve II	III ve IV
B)	I ve III	II ve IV
C)	II ve III	I ve IV
D)	II ve IV	I ve III
E)	III ve IV	I ve II

1. Aşağıda uygarlıklarla bu uygarlıkların dünya kültür mirasına katkıları eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Lidya uygarlığı – Para
- B) Sümer uygarlığı – Alfabe
- C) Çin uygarlığı – Pusula ve kâğıt
- D) Türk uygarlığı – Demirin ergitilmesi
- E) İnka uygarlığı – Güneş saati

2. Anadolu’da uygarlığın gelişmesinde aşağıdaki imparatorluklardan hangisinin katkısı yoktur?

- A) Roma
- B) Bizans
- C) Osmanlı
- D) Büyük İskender
- E) Moğol

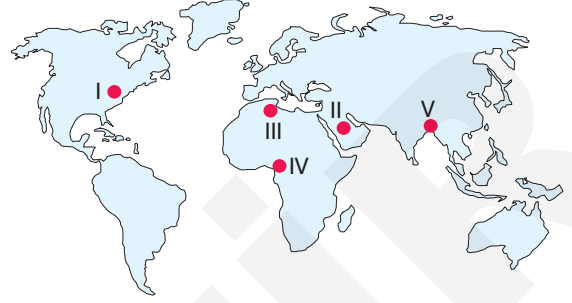
3. Aşağıda Somali’nin konumu gösterilmiştir.

Buna göre, Somali’de aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisi yetiştirilemez?

- A) Şeker kamışı
- B) Susam
- C) Mısır
- D) Fındık
- E) Süpürge otu

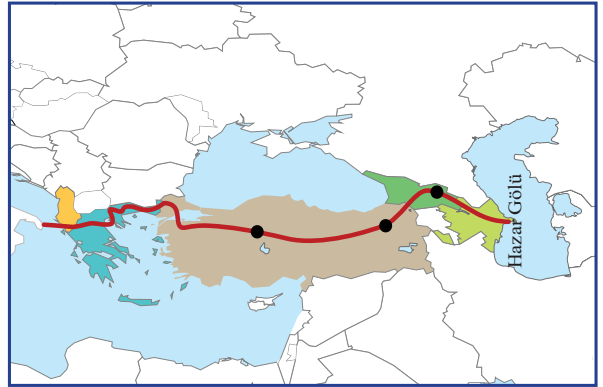
4. Aşağıdaki haritada bazı ham maddelerin üretim bölgeleri gösterilmiştir.

Haritadaki ham madde ve üretim bölgelerinden hangisinin yeri yanlış gösterilmiştir?

- A) I - Madenler ve enerji kaynakları
- B) II - Enerji kaynakları
- C) III - Hayvancılık ürünleri
- D) IV - Orman ürünleri
- E) V - Tarım

5. Aşağıda Hazar Havzası’ndaki ülkelerin ürettiği doğal gazın Avrupa’ya taşınmasında kullanılacak “Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi (TANAP)”ın güzergâhı gösterilmiştir.

Haritaya bakıldığında TANAP aşağıdaki ülkelerden hangisinden geçmez?

- A) Gürcistan
- B) Türkiye
- C) Ermenistan
- D) Yunanistan
- E) Arnavutluk

6.

Mehmet Ali Paşa Camii

Şirdar Medresesi

İshak Paşa Sarayı

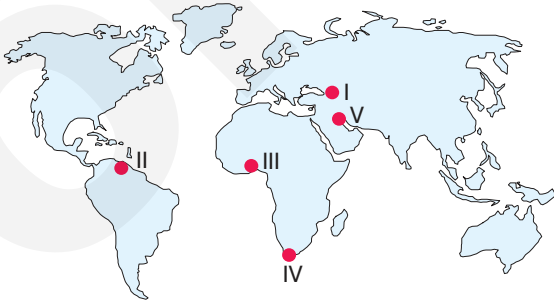

Taç Mahal

Yukarıda görselleri verilen tarihi yapıtların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Aynı ülkede bulunmaları
- B) İpek Yolu üzerinde bulunmaları
- C) Asya Kitası'nda bulunmaları
- D) Türk kültürüne ait eserler olmaları
- E) Akarsu kenarlarında bulunmaları

7. 1892 yılında Alman mühendis Rudolf Diesel tarafından, dizel motorun bulunması ve sonraki yıllarda sanayinin temel enerji kaynağı olması, petrol bölgelerinin jeopolitik önemini artırmıştır.

Buna göre, haritada numaralandırılan bölgelerden hangisi petrolün yaygın çıkarımı ile jeopolitiği artan bölge değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

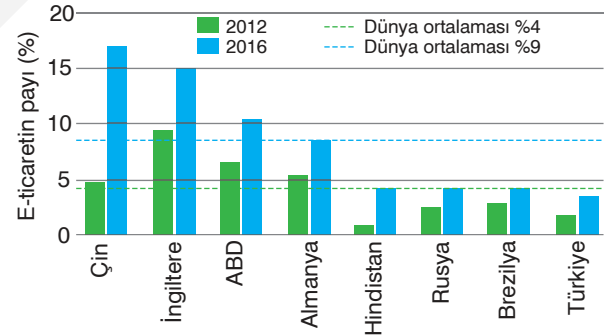
8.

Aşağıdaki eski medeniyetlerin inşa ettiği eserlerden hangisinin konumu yukarıdaki haritada gösterilmiştir?

- A) Selsius Kütüphanesi
- B) Troya Antik Kenti
- C) Yerebatan Sarnıcı
- D) Sümela Manastırı
- E) Çatalhöyük yerleşmesi

9. Aşağıdaki grafikte dünyada bazı ülkelerin 2012 ve 2016 yıllarındaki e-ticaret oranları gösterilmiştir.

Grafikteki veriler dikkate alınacak olursa aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Türkiye her iki yılda da dünya ortalamasının altında yer almıştır.
- B) 2012 yılında İngiltere e-ticarette ilk sırada yer almıştır.
- C) 2012 yılından 2016 yılına kadar e-ticaret payı en fazla artan ülke Çin'dir.
- D) 2016 yılında dünya e-ticaret payının % 50'den fazlası ilk dört ülkeye aittir.
- E) Grafikteki tüm ülkeler 2016 yılında e-ticarette gelişim göstermiştir.

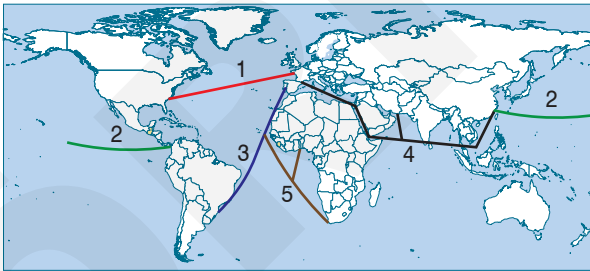
1.

Ekonomik Faaliyet		Yapıldığı Yer	
A	Sanayi	1	Orta Doğu
B	Küçükbaş hayvancılık	2	Yeni Zelanda
C	Balıkçılık	3	Kongo Havzası
D	Petrol üretimi	4	Japonya
E	Ormanlık	5	Batı Avrupa

Yukarıdaki ekonomik faaliyet ve yapıldığı bölge aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	A	B	C	D	E
A)	1	2	3	4	5
B)	2	3	4	1	5
C)	3	2	1	5	4
D)	4	5	2	3	1
E)	5	2	4	1	3

2. Aşağıdaki haritada dünya deniz yolları ulaşımında yoğun olarak kullanılan güzergâhlar gösterilmiştir.

Bu güzergâhlarda karşılıklı olarak ticaret yapan aşağıdaki ülke eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) 1- ABD ile Fransa
- B) 2- Çin ile Venezuela
- C) 3- Portekiz ile Brezilya
- D) 4- İngiltere ile Avustralya
- E) 5- Nijerya ile Güney Afrika Cumhuriyeti

3.

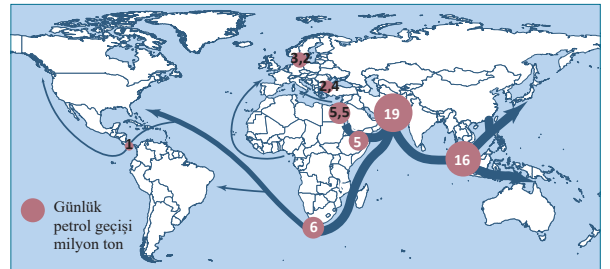
“II. Dünya Savaşı sonrası, Doğu Blok'u ülkelerinden Batı Avrupa ve Amerika'ya gelebilecek herhangi bir silahlı saldırıya karşı, ABD, Kanada, Belçika, Hollanda, Fransa, İngiltere, Danimarka, İtalya, İzlanda, Lüksemburg, Norveç ve Portekiz tarafından 1949'da kurulmuştur.”

Yukarıdaki paragrafta anlatılan örgüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birleşmiş Milletler
- B) NATO
- C) OECD
- D) IMF
- E) KEİ

4.

Aşağıdaki haritada deniz yolu güzergâhlarından günlük geçen petrol miktarı verilmiştir.

Buna göre haritadaki bilgilerden aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) En fazla petrol geçen su yolu Hürmüz Boğazı'dır.
- B) Süveyş Kanalı'ndan geçen günlük petrol miktarı Babül-mendep Boğazı'ndan daha fazladır.
- C) Dünya pazarına çıkan günlük petrol miktarı 19 milyon tondur.
- D) Hürmüz Boğazı'ndan sonra en fazla petrol geçişi Malakka Boğazı'ndandır.
- E) Akdeniz su yolu dünya petrolünün taşınması için önemli bir koridordur.

1.

	Çevre Sorunu	Yerel	Küresel
I	Kocaeli'de yoğun fosil yakıt kullanımı sonucu asit yağmurlarının oluşması		✓
II	Soma Termik Santrali'nin havayı kirletmesi		✓
III	Uşak'ta yanlış arazi kullanımı sonucu erozyonun artması		✓
IV	İstanbul'da şehir ışıklarından dolayı gökyüzünde yıldızların görülmemesi	✓	
V	İzmir trafiğinde ses kirliliğinin oluşması	✓	

Yukarıdaki tabloda numaralandırılan çevre sorunlarının hangisinin boyutunda yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Çin'in kuzey ve doğu bölgelerinde "turuncu alarm" verilererek havalimanı, liman ve otoyollar için güvenlik uyarısı yapıldı. Bölgede bu sabah başlayan hava kirliliği başkent Pekin ve Tiencin kentinin yanı sıra daha pek çok şehirde etkili olacaktır. Görüş mesafesinin 100 metreye kadar düşeceği bildirilen açıklamada yetkililere havalimanı, liman ve otoyollarda gerekli güvenlik önlemlerini alma çağrısı yapıldı.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki çevre sorununun sonuçları arasında yer almaz?

- A) Hava kirliliğinin yaşandığı bölgelerde akciğer ve kalp hastalıklarının artması
 B) Asit yağmurlarının artması
 C) Ulaşımında aksamaların yaşanması
 D) Fosil yakıt kullanımının artması
 E) Ekolojik dengenin bozulması

3. Ozon seyrelmesi sonucu;

- I. Güneş ışınlarının tutulma oranı azalır.
 II. Zararlı ışınların canlılar üzerindeki etkisi artar.
 III. Cilt kanseri artar.

durumlarından hangileri gerçekleşir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) II ve III E) I, II ve III

4. Çevre sorunları, oluşumlarına göre küresel, bölgesel ve yerel olarak gruplandırılabilir.

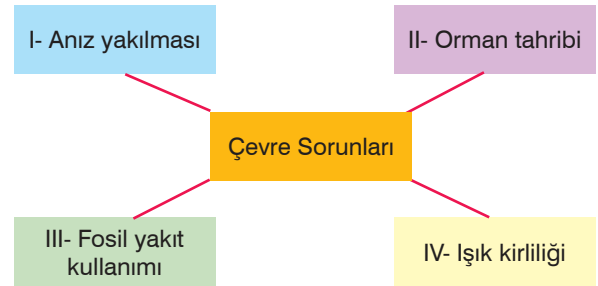
Buna göre;

- I. fosil yakıt kullanımı,
 II. çöplerin uygunsuz depolanması,
 III. petrol tankeri kazası

gibi çevre sorunlarının etkisi küreselden yerele doğru aşağıdakilerin hangisinde sıralanmıştır?

- A) I, II ve III B) I, III ve II C) II, III ve I
 D) II, I ve III E) III, II ve I

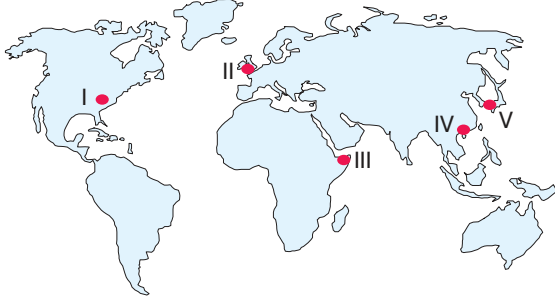
5.

Yukarıda verilen tablodaki çevresel sorunlardan hangilerinin etki alanı küresel çaptadır?

- A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

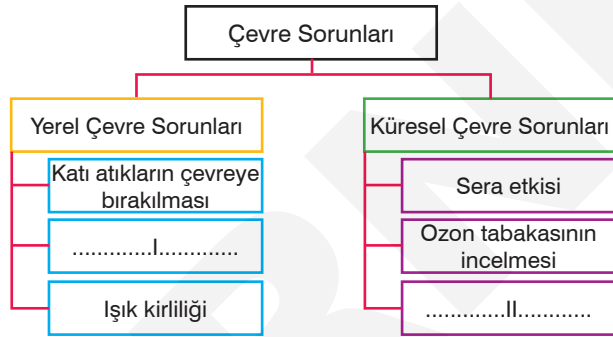
6.

Haritada numaralandırılmış alanların hangisinde sanayileşmeye bağlı olarak ortaya çıkan hava kirliliği daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıda, çevre sorunlarının türlerine ait bazı örnekler verilmiştir.

Buna göre, numaralandırılarak boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

	I	II
A)	Ses kirliliği	Anız yakılması
B)	Hava kirliliği	Radyoaktif kirlilik
C)	Toprak kirliliği	Hava kirliliği
D)	Su kirliliği	Gürültü kirliliği
E)	Küresel ısınma	Orman tahribi

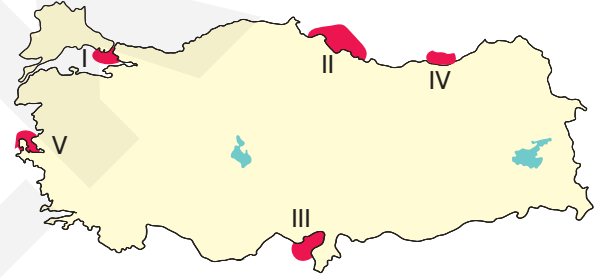
8.

- > Tanker kazaları
- > Sanayileşme
- > Şehirleşme
- > Kimyasal gübre kullanımı

Aşağıdaki çevre sorunlarından hangisinin nedeni yukarıda verilmemiştir?

- A) Su kirliliği
B) Hava kirliliği
C) Işık kirliliği
D) Toprak kirliliği
E) Radyoaktif kirlilik

9.

Haritada numaralanmış alanların hangisinde antropojenik etmenlere bağlı olarak ortaya çıkan su kirliliği daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdakilerden hangisi hava kirliliğinin oluşumunu daha az etkiler?

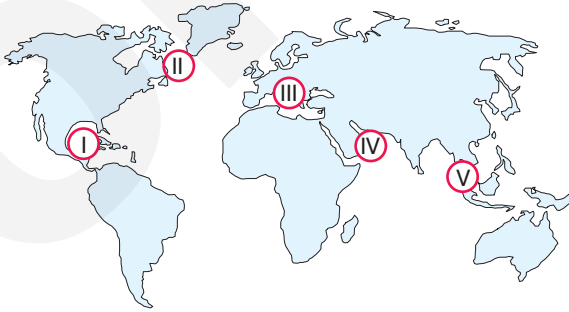
- A) Nükleer santraller
B) Termik santraller
C) Sanayileşme
D) Egzoz gazları
E) Volkanizma

1. Yeryüzünde çeşitli amaçlarla kullanılan çok sayıda maden ve enerji kaynağı bulunmaktadır. Bu doğal kaynakların üretim, dağıtım ve tüketimi sırasında çevreye bazı zararlar verilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi madenler ve enerji kaynaklarının üretim aşamasında oluşturduğu çevresel problemler arasında yer almaz?

- A) Toprak ve bitki örtüsünün zarar görmesi
B) Siyanür gibi bazı zehirli maddelerin toprağa ve suya karışması
C) Açılan tünel ve sondaj kuyularının zamanla çökmesi
D) Karbon ve metan gazlarının sera etkisi yaparak küresel ısınmaya yol açması
E) Oluşan göçük ve yangınlar sonucu can kayıplarının yaşanması

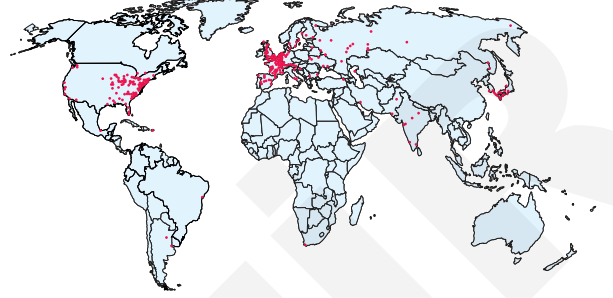
2. Petrolün çıkarılması ve taşınması sürecinde meydana gelen sızıntılarda önemli çevre sorunları yaşanmaktadır.

Buna göre haritada gösterilen bölgelerin hangisinde bu tür kazaların yaşanma olasılığı daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki haritada dünya üzerindeki nükleer santrallerin dağılışı gösterilmiştir.

Aşağıdaki ülkelerden hangisinde nükleer santral kazalarının sebep olduğu çevresel sorunlar yaşanmaz?

- A) ABD B) İngiltere C) Japonya
D) Rusya E) Avustralya

4. Amerika Birleşik Devletleri'nin Teksas eyaletindeki Port Arthur Limanı'nda bir petrol tankeriyle mavnaya çarpıştı. Çarpışmanın sonucunda denize tonlarca ham petrol aktı. Limanın bir süre kapatılmasına yol açan petrol sızıntısı temizlenmeye çalışılıyor.

Buna göre, söz konusu kazanın yaşandığı alanda aşağıdaki sorunlardan hangisi gerçekleşmez?

- A) Kıyı kirliliği
B) Denizde toplu balık ölümleri
C) Deniz ticaretinin azalması
D) Tarımsal üretimde azalma
E) Biyoçeşitliliğin azalması

5. Aşağıdakilerden hangisi maden ocaklarının çevreye etkileri arasında yer almaz?

- A) Bitki örtüsü zarar görür.
B) Su kaynakları kirlenir.
C) Kuraklık yaşanır.
D) Hayvanlar zarar görür.
E) Erozyon artar.

6. Sanayi Devrimi ile birlikte başlayan sanayileşme sürecinde doğal kaynaklar hiç tükenmeyecekmiş gibi kullanılmış ve bunun sonucunda hem doğal denge bozulmuş hem de çevre kirliliği artmıştır.

Buna göre;

- I. doğalgaz,
- II. petrol,
- III. kömür,
- IV. rüzgâr,
- V. su

gibi doğal kaynakların hangilerinin kullanımı çevreye daha fazla zarar vermektedir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

7. Endüstriyel faaliyetler sonucunda, her yıl atmosfere yaklaşık 20 milyar ton karbondioksit, 100 milyon ton kükürt bileşikleri, 2 milyon ton kurşun ve diğer zehirli kimyasal bileşikler salınmaktadır.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinin bu salınımdaki payı en azdır?

- A) Çin B) ABD C) Japonya
D) İsveç E) Almanya

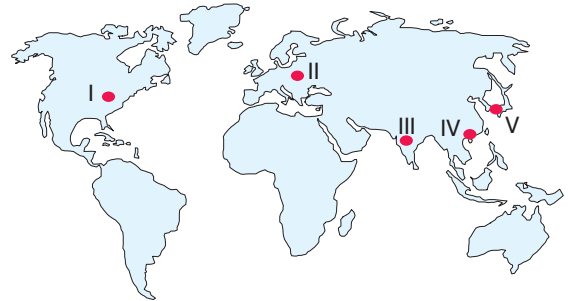
8. Aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisi hava kirliliğine yol açmaz?

- A) Doğalgaz B) Taş kömürü
C) Linyit kömürü D) Güneş
E) Petrol

9. Aşağıda termik santrallerle ilgili verilen bilgilerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Termik santrallerde, fosil yakıtların yanması sonucu açığa çıkan kül ve duman havaya karışmaktadır.
B) Termik santrallerde buhar üretme, soğutma ve temizleme işlemleri için önemli miktarda su kullanılmaktadır.
C) Termik santrallerde tüketilen soğutma suları, zararının azaltılması amacıyla kullanılmadan önce çeşitli kimyasal işlemlerden geçirilmektedir.
D) Termik santrallerde kullanılan sular tarımsal sulama için barajlara ulaştırılır.
E) Termik santrallerden günlük olarak çıkan kül miktarının fazla olması geniş alanların kül deposu olarak kullanılmasını gerektirmektedir.

10. Madenler ve enerji kaynaklarının üretimi sırasında ekosisteme büyük zararlar verilmektedir. Bu zarar ülkelerin doğal kaynak potansiyelleri ile artış göstermektedir.

Buna göre haritada numaralandırılan ülkelerden hangisinde bu zarar en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. I. Uranyum
II. Titanyum
III. Baryum
IV. Toryum

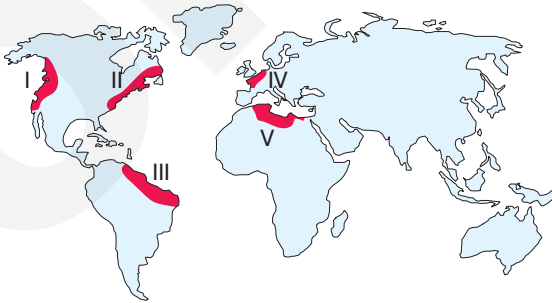
Yukarıdaki minerallerden hangilerinin parçalanması ile nükleer enerji üretilir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Kuracağı güneş enerji santralinden yıl boyunca yararlanmak isteyen bir yatırımcının aşağıdaki ülkelerden hangisine yatırım yapması gerekir?

- A) Kore B) Danimarka C) Libya
D) Norveç E) Brezilya

3. Okyanuslarda meydana gelen gelgit akıntılarında elektrik üretmek mümkündür.

Haritada numaralandırılan alanların hangisine ait kıyıları bu enerji üretimine uygun değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Nükleer enerji atom çekirdeklerinin reaksiyonu sonucunda açığa çıkar.

Nükleer enerji üretim süreciyle ilgili;

- I. Küresel ısınmaya yol açmaktadır.
II. Denizaltı, askeri ve tıp alanında kullanılmaktadır.
III. Nükleer atıklar çevreye radyasyon yaymaktadır.

durumlarından hangileri yanlış bilgidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Güneşlenme süresinin fazla olduğu alanlarda genellikle güneş enerjisinden daha fazla yararlanılmaktadır.

Buna göre, yukarıdaki haritada numaralandırılan alanların hangisinde güneş enerjisi potansiyeli daha yüksektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Hidroelektrik santrallerin kurulduğu bölgeler, aşağıdakilerden hangisi hakkında daha fazla bilgi verir?

- A) Jeolojik yapısı
B) Bitki örtüsü özellikleri
C) Toprak özellikleri
D) Jeomorfolojik özellikleri
E) Matematik konumu

7. Yer kabuğunun derinliklerinde sıcaklık değeri yüksektir. Bu nedenle kırıklar boyunca yerin derinliklerinden gelen suyun ve su buharının sıcaklığı fazladır. Yerin derinliklerinden gelen bu enerji kaynağı, jeotermal enerji olarak ifade edilmektedir.

Bu enerji potansiyeli haritada numaralandırılan bölgelerden hangisinde en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

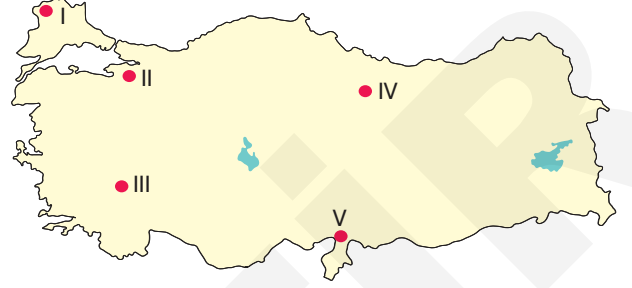
8. Aşağıda yenilenebilir enerji kaynakları ile bu kaynak potansiyelinin yüksek olduğu ülke eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Gelgit enerjisi – Fransa
B) Jeotermal enerji – İzlanda
C) Güneş enerjisi – İngiltere
D) Hidroelektrik enerji – Norveç
E) Rüzgâr enerjisi – Danimarka

9. Aşağıda enerji kaynaklarıyla ilgili verilen bilgilerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Tüklenen enerji kaynaklarından olan fosil yakıtların rezervleri sınırlıdır ve sürekli azalmaktadır.
B) Güneş enerjisinden, elektrik enerjisi üretmek, sıcak su elde etmek, seraları ve meskenleri ısıtmak amacıyla yararlanılmaktadır.
C) Jeotermal enerji potansiyeli ABD, Filipinler, Meksika, Endonezya ve İtalya gibi aktif fay hatları çevresinde yaygındır.
D) Hidroelektrik enerji potansiyeli yükseltisi ve engebeliliği fazla olan ülkelerde yaygındır.
E) Gelgit enerjisi rüzgârlar sonucu oluşan okyanus akıntılarının oluşturduğu bir enerji kaynağıdır.

10. Jeotermal enerji kaynakları deniz, kar, yağmur ve magma-daki sularla beslenir. Sıcak sular derinlerden geldiği için kısa süreli iklim değişikliklerinden etkilenmez. Bu enerji kaynağının potansiyeli aktif fay hatları ile paralellik gösterir.

Buna göre, yukarıda haritada numaralandırılan yerlerin hangisinde jeotermal enerjiden yararlanma potansiyeli daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

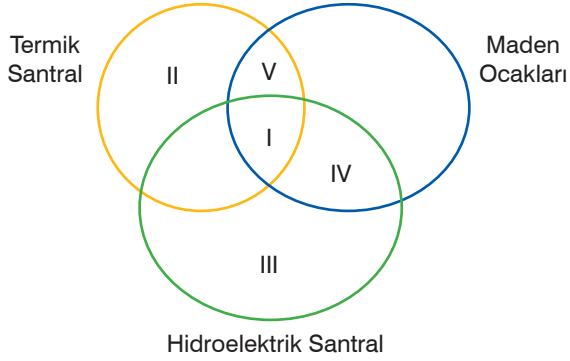
11.

	Enerji Kaynakları	Oluşturduğu Sorun
I	Termik santral	Çıkan zararlı gazlar sera etkisi oluşturmaktadır.
II	Jeotermal sular	Soğuk suların içine karıştırıldığında buradaki oksijen miktarının azalmasına yol açar.
III	Güneş panelleri	Güneş aynalarının güneş ışınlarını güneş kulelerine yansıtması nedeniyle, bir çok kuş ve hayvan telef olmaktadır.
IV	Rüzgâr santrali	Ortamda rüzgâr hızını artırarak fırtınalara yol açar.
V	Biyokütle atıkları	Çöp ve benzeri maddeler belirli alanlarda toplandığı için çevreye koku yayılmaktadır.

Tabloda verilen enerji kaynaklarından hangisinin meydana getireceği sorun yanlış verilmiştir?

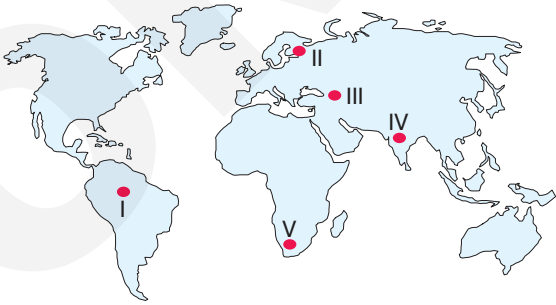
- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Aşağıdaki şemanın içinde termik santraller, maden ocakları ve hidroelektrik santrallerin çevre ve insan üzerindeki etkisi numaralandırılmıştır.

Numaralı yerlerdeki sorunlar aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) I – Bitki ve hayvan türleri yok olur.
 B) II – Hava kirliliğine yol açar.
 C) III – Su yüzeyinin genişlemesiyle paraziter hastalıklarda artış olur.
 D) IV – Yüzey şekillerinde değişiklik olur.
 E) V – Oluşturduğu hava kirliliği asit yağmurlarına yol açar.
2. Doğal kaynakların kullanım şekli ülkeden ülkeye farklılık gösterir. Bu farklılık ülkelerin gelişmişlik düzeylerine bağlı olarak kullanılan teknoloji ve yöntem farklılığından kaynaklanır.

Buna göre, haritada numaralandırılan bölgelerin hangisinde bulunan ülkeler doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımına daha fazla önem vermektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıda iki ülkeye ait orman varlığı ve bu ormanların kullanım durumları gösterilmiştir.

- I. Ülke: Ülkede ormanlar, dünya orman varlığına göre çok az olmasına rağmen ülke dünya kâğıt ve karton üretiminde ilk sırada yer alır. Kesilen ağaçların yerine iki misli ağaç yetiştirilmektedir.
 II. Ülke: Ülke orman bakımından zengin olmasına rağmen, ormanların etkili kullanımı ile ilgili sorunlar yaşamaktadır. Bu sorunların başında tarım alanı açmak için ormanların yok edilmesi gelmektedir.

Bu ülkeler aşağıdakilerden hangileri olabilir?

	I	II
A)	Kanada	Brezilya
B)	Rusya	Mısır
C)	Finlandiya	Endonezya
D)	Brezilya	Çin
E)	ABD	Japonya

4. Türkiye bazı doğal kaynakların çevreye verdiği zararları azaltmak ve bu kaynaklardan daha iyi yararlanmak için projeler geliştirmektedir. Bu projelerden biri olanI..... Projesi ile Meriç Nehri üzerinde meydana gelen taşkınların önlenmesi amaçlanmaktadır. Türkiye'de mevcut kaynakların sürdürülebilir kullanımına bir diğer örnek iseII..... Projesi'dir. Bu proje ile İç Anadolu Bölgesi'ne Göksu Nehri'nden su taşınacaktır.

Yukarıda Türkiye'de doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı ile ilgili verilen örnek projeler aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II
A)	Kanal İstanbul	Güneydoğu Anadolu
B)	Kanal Edirne	Konya Ovası
C)	Trakya Ovası	Mavi Tünel
D)	Tunca Nehri	Kızılırmak Nehri
E)	Ergene	İç Anadolu

5. Mısır'da Nil nehri üzerine kurulan Aswan Barajı sonrasında bazı çevre sorunları ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu çevre sorunları arasında yer almaz?

- A) Nil'in getirdiği alüvyonlar barajda birikerek barajın su tutma kapasitesini azaltmaktadır.
- B) Nil Deltası'na alüvyonlar ulaşamadığından toprak verimi azalmıştır.
- C) Nil Deltası'nda ürün çeşitliliği artmıştır.
- D) Bazı canlı türlerinin yaşam alanı daralmıştır.
- E) Nil Deltası'nda tuz birikimi artmış ve erozyon hızlanmıştır.
6. Bazı şehirlerin gelişip büyümesinde maden işleme tesislerinin kurulması etkili olmuştur.

Buna göre yukarıdaki haritada numaralandırılan şehirlerden hangisi için sözü edilen durumdan bahsedilemez?

- A) Karabük
- B) Trabzon
- C) Seydişehir
- D) Batman
- E) İskenderun

7. Maden kömürünün kullanımıyla;

- I. karbondioksit oranı,
II. toprağın verimi,
III. asit yağmurları

durumlarından hangilerinin artması beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

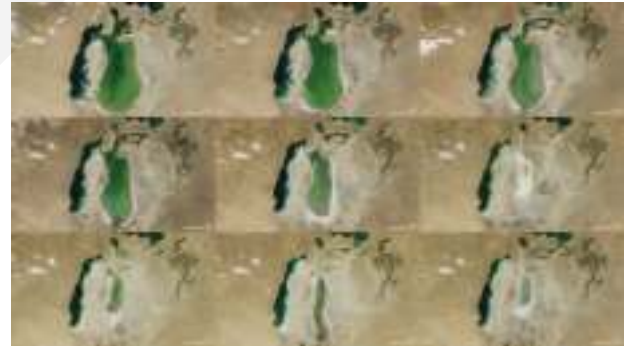
8. Ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin farklılığı, mevcut kaynakların kullanımı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Gelişmiş ülkeler sahip olduğu teknoloji, çevreye yönelik yasal düzenlemeler ve toplumda oluşan çevre algısı ile doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamaktadır.

Yukarıdaki görsel ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı aşağıdaki ülkelerden hangisinde daha belirgindir?

- A) Nijerya
- B) Mısır
- C) İsveç
- D) Malezya
- E) Brezilya

9. Aşağıda Aral Gölü'nde yıllara göre değişim gösterilmiştir.

Aral Gölü'ndeki bu değişimin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Gölü besleyen Amuderya ve Sırderya nehirleri üzerine barajlar kurulması
- B) Göl çevresindeki tarım alanlarında gölden sulama yapılması
- C) Su kaynaklarının azalmasına bağlı olarak yağışların da azalması
- D) Göl çevresinde nüfus ve yerleşmenin artması
- E) Tarım alanlarında gübre ve kimyasal ilaç kullanımının artması

1. Sanayi Devrimi'yle gelişen ekonomik faaliyetler, kaynakların aşırı ve bilinçsiz kullanımına neden olmuştur. Buna bağlı olarak hızla artan çevre sorunları, sınır tanımaksızın ekosistemi tehdit eder duruma gelmiştir.

Aşağıdaki küresel çevre sorunlarından hangisi diğerlerine göre daha hızlı yayılım gösterir?

- A) Çölleşme
B) Biyoçeşitliliğin azalması
C) Ozon seyrelmesi
D) Su kirliliği
E) Asit yağmurları

2. Beşerî faaliyetler sonucu sera etkisi yapan gazların atmosferdeki oranlarının hızla artması küresel iklim değişikliğine neden olmaktadır.

Buna göre aşağıdaki gazlardan hangisi küresel ısınmaya yol açan sera gazları arasında yer almaz?

- A) Karbondioksit
B) Diazotoksit
C) Subuharı
D) Kloroflorokarbon
E) Oksijen

3. Karadeniz'de ham petrol taşıyan bir tankerin kaza yapması sonucu denize yayılan ham petrolün oluşturacağı kirlilik aşağıdaki ülkelerden hangisini etkilemez?

- A) Türkiye
B) Rusya
C) Azerbaycan
D) Ukrayna
E) Romanya

4. Coğrafya öğretmeni Ali Bey, küresel iklim değişikliği konusunu işledikten sonra, Zülal'den küresel iklim değişikliklerinin neden olduğu olaylardan üç tanesini belirtmesini istemiştir.

Zülal, öğretmene aşağıdaki olayları söylemiştir.

- I. Kutup bölgeleri ile dağların yüksek kesimlerindeki buzulların erimesi hızlanmıştır.
II. Kutup bölgelerindeki donmuş topraklar, sıcaklığın artması sonucu çözülmeye başlayarak, bünyesindeki metan gazını atmosfere bırakmaktadır.
III. Eriyen buzullar kutup hayvanlarının yaşam alanını sınırlandırmaktadır.

Buna göre, Zülal'in yanıtlarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

5. Asit yağışları, sülfür ve azot oksit gibi kimyasal maddelerin su buharı ile birleşerek aside dönüşmesi ve bu asidin yağmur veya kar olarak yeryüzüne düşmesi ile oluşur.

Aşağıdakilerden hangisi asit yağışlarının oluşturduğu çevre sorunları arasında yer almaz?

- A) Toprağın asit dengesini bozarak verimi düşürür.
B) Suların pH dengesini bozarak sulardaki canlıları olumsuz etkiler.
C) Tarihi eserler üzerinde tahribata neden olur.
D) Yer altı suları ile madenlerin kalitesini düşürür.
E) Solunum ve beslenme zinciri yolu ile hayvanları olumsuz etkiler.

6.

Olay		Küresel Etki	
I	Klima, buzdolabı ve sprey gazlarının atmosfere yayılması	a	Ozon seyrelmesi
II	Sülfür ve azot oksit gazlarının su buharı ile birleşmesi	b	Küresel iklim değişikliği
III	Sera gazlarının atmosferdeki oranının artması	c	Biyçeşitliliğin azalması
IV	Yağışların azalması ve buharlaşmanın artması	d	Çölleşme
V	Birçok gölün kuruması	e	Asit yağışları

Yukarıda verilen olayların oluşturduğu küresel etkiler aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

- A)

I	a
II	b
III	c
IV	d
V	e

B)

I	a
II	c
III	e
IV	d
V	b

C)

I	a
II	e
III	b
IV	d
V	c

D)

I	b
II	e
III	c
IV	a
V	d

E)

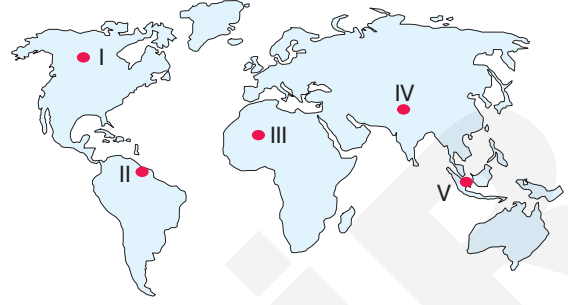
I	c
II	e
III	d
IV	b
V	a

7. I. Enerji üretiminin artması
II. Su kaynaklarının aşırı kullanımı
III. Ulaşım sistemlerinin yaygınlaşması
IV. Tarım alanlarının genişlemesi

Yukarıdakilerden hangilerinin küresel iklim değişikliği üzerindeki etkisi daha fazladır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

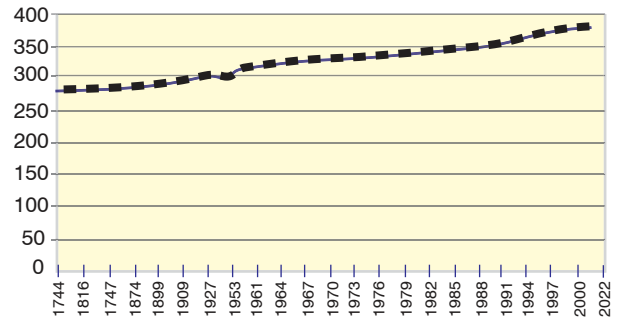
8. Asit yağmurlarının zarar verdiği en önemli alanlardan biride ormanlardır.

Yukarıda numaralandırılan alanlardan hangileri doğal veya beşerî nedenlerden kaynaklanan asit yağışlarından daha fazla etkilenir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve IV
D) II ve V
E) III ve V

9. Aşağıdaki grafikte 1744-2022 yılları arasında atmosferdeki karbondioksit değişimi gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu artışın nedenleri arasında yer alan beşerî etmenlerden değildir?

- A) Endüstrileşme
B) Konutların ısıtılması
C) Ulaşım araçları
D) Metan üreten mikroorganizmalar
E) Enerji üretimi

1. Aşağıda atıklarla ilgili bilgiler verilirken atık türleri kısmı boş bırakılmıştır.

-; hastane türü sağlık kuruluşlarından kaynaklanan ve pek çok hastalığa sebep olabilen atıklardır.
-; tarım ilaçları, yağlar, temizlik malzemeleri gibi kimyasal atıklarla zehirli maddeleri içeren atıklardır.
-; uzaklaştırılması önem taşıyan radyoaktif atıklar, piller, tehlikeli ve zararlı endüstriyel atıklardır.
-; belediye hizmeti ile toplanan mutfak çöpleri, kullanılmış ambalajlar, ofis çöpleri gibi maddelerden oluşan atıklardır.

Bu boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Tarım ve bahçe atıkları
- B) Tıbbi atıklar
- C) Tehlikeli atıklar
- D) Özel atıklar
- E) Evsel katı atıklar

2. Aşağıdaki tabloda, sıvı atıkların sularda oluşturduğu olumsuzluklara ait örnekler verilmiştir.

I	Küçükçekmece Gölü'nün yüzeyindeki zararlı alglerin oluşturduğu kirlilik türüdür.
II	Marmara Denizi'ne yüksek sıcaklıktaki atık suların karışmasının oluşturduğu kirlilik türüdür.
III	İstanbul'daki yer altı sularında ağır metal oranının artmasının oluşturduğu kirlilik türüdür.

Bu örnekler sıvı atıklardaki kirlilik türüne göre aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

	I	II	III
A)	Biyolojik	Fiziksel	Kimyasal
B)	Biyolojik	Kimyasal	Fiziksel
C)	Kimyasal	Biyolojik	Fiziksel
D)	Kimyasal	Fiziksel	Biyolojik
E)	Biyolojik	Kimyasal	Fiziksel

3. Geri dönüşüm sisteminin aşamaları aşağıdakilerden hangisinde doğru sırada verilmiştir?

- A) Kaynakta ayırma ve toplama - Değerlendirme - Sınıflama - Ekonomiye kazandırma
- B) Kaynakta ayırma ve toplama - Sınıflama - Değerlendirme - Ekonomiye kazandırma
- C) Sınıflama - Değerlendirme - Kaynakta ayırma ve toplama - Ekonomiye kazandırma
- D) Sınıflama - Kaynakta ayırma ve toplama - Değerlendirme - Ekonomiye kazandırma
- E) Ekonomiye kazandırma - Kaynakta ayırma ve toplama - Değerlendirme - Sınıflama

4. Doğaya bırakılan katı atıklar doğada uzun bir sürede ayrışabilmektedir.

I-Alüminyum kutular

II-Kâğıt

III-Plastik şişeler

IV-Cam şişeler

Yukarıdaki atıkları ayrışma süresi uzun olandan kısa olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) I - II - III - IV
- B) II - III - I - IV
- C) III - I - IV - II
- D) III - IV - I - II
- E) IV - III - I - II

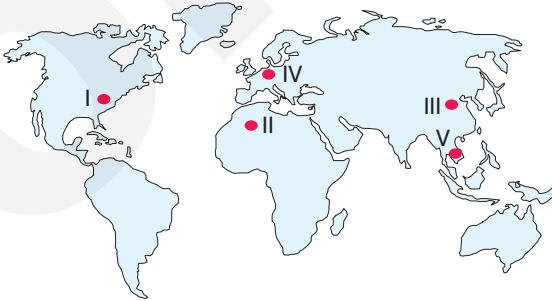
1.

	Durum		Sonuç
I	Yer altı sularının tarımda kullanılması	a	Hava kirliliği
II	Kömürün enerji üretiminde kullanılması	b	Erozyon
III	Akarsu üzerine barajlar yapılması	c	Yeraltı su seviyesinin düşmesi
IV	Ormanların tahribi	d	Buzulların erimesi
V	Küresel ısınma	e	Doğal ve tarihi mekanların sular altında kalması

Yukarıdaki tabloda verilen durumların ortaya çıkardığı sonuçlar aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III	IV	V
A)	b	a	c	e	d
B)	b	a	e	d	c
C)	c	a	e	b	d
D)	c	a	b	e	d
E)	e	a	c	b	d

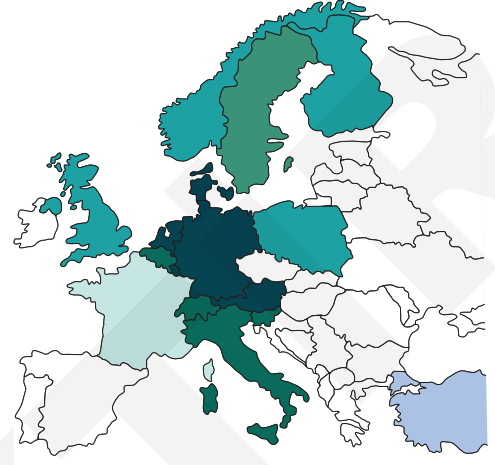
2. Dünyada son yüzyılda nüfus artışı, sanayileşme ve şehirleşme sonucu çevre sorunları hızlanarak artış göstermiştir.

Buna göre, haritada işaretlenerek gösterilen yerlerin hangisinde çevre sorunlarının daha az olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki haritada Avrupa'da en fazla geri dönüşüm oranına sahip bazı ülkeler verilmiştir.

Atıkların Geri Dönüşüm Oranları

■ %55 > ■ %50-55 ■ %45-49 ■ %40-44 ■ %35-39 ■ %13

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisi geri dönüşüm oranı en yüksek olan ülkeler arasında yer almaz?

- A) Almanya
B) Danimarka
C) Hollanda
D) İspanya
E) Avusturya

4. Çevre sorunlarının İskandinav ülkelerinde diğer ülkelere göre daha az görülmesinde;

- I. sürdürülebilir kalkınma projeleri uygulamaları,
- II. enerji ihtiyacının büyük bir kısmını termik santrallerden karşılamaları,
- III. nüfus miktarlarının az olması,
- IV. sanayileşme hızlarının fazla olması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

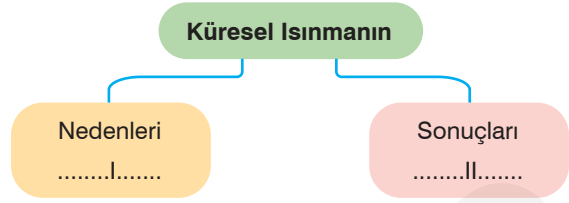
5. Aşağıdaki birinci tabloda çevre politikalarının özünü oluşturan dört temel ilke ikinci tabloda ise bunların tanımları verilmiştir.

Dört Temel İlke		Tanımlar	
I	Kirleten öder ilkesi	a	Çevre sorunlarına neden olabilecek durumları önceden görerek çevre sorunlarını önleme ilkesidir.
II	İhtiyat (ileriye görme) ilkesi	b	Çevre politikaları; çevre sorunlarının sınırları aşan küresel etkileri nedeniyle ülkeler arasında iş birliği gerektirir.
III	İş birliği ilkesi	c	Somut bir tehlike karşısında kirliliğin önlenmesidir.
IV	Önleme ilkesi	d	Çevre kirliliğinin kontrolü için alınan önlemler ile çevreye verilen zararın giderilmesi için maliyetinin kirleten tarafından karşılanmasıdır.

Aşağıdakilerden hangisinde bu dört temel ilkenin tanımları doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	a	b	c	d
B)	b	a	d	c
C)	b	d	a	c
D)	c	d	a	b
E)	d	a	b	c

- 6.

Yukarıdaki kavram haritasında I ve II'nin bulunduğu bölümlere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

	I	II
A)	Sanayileşme	Buzulların erimesi
B)	Endüstriyel çiftçilik	Sağanak yağışların artması
C)	Ulaşım araçları	Biyocoşunluluğun azalması
D)	Çölleşme	Anız yakılması
E)	Orman tahribi	Alçak adaların sular altında kalması

7. Aşağıdaki görselde Borneo Adası'ndaki orman varlığının 1950 yılından 2010 yılına kadar geçirdiği süreç gösterilmiştir.

Borneo Adası'ndaki yağmur ormanlarının bu süreçte azalmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Nüfus artışı
B) Kereste ihracatı
C) Şehirleşme
D) İklim değişiklikleri
E) Tarım alanı açma